

Samen sterk voor ieder kind

Ondersteuningsplan
2026-2030

Inhouds- opgave

Voorwoord	03
Samenvatting	05
01 Inleiding	06
02 Landelijke en regionale kaders	12
2. Landelijke en regionale (wettelijke) kaders en wetenschappelijke achtergrond	
3. Rollen en taken besturen, SWV en gemeenten	
4. Ons startpunt	
03 Ambitielijnen	20
5. Ambitie 1: ontwikkelen inclusieve basisscholen	
6. Ambitie 2: Dekkend onderwijscontinuüm	
7. Ambitie 3: Dekkend onderwijszorgcontinuüm	
04 Randvoorwaarden en uitvoering	30
8. Ondersteuning in de regio	
9. Verdelen, besteden en toewijzen van middelen en voorzieningen	
10. Toelaatbaarheid tot speciale voorzieningen	
11. Beleid voor terugplaatsing	
12. Communicatie	
05 Kwaliteit en financiën	38
13. Kwaliteitszorg	
14. Beleidsrijke meerjarenbegroting	
15. Vangnetbepaling	
06 Bijlagen	46
Bijlage 1: Route toelating en plaatsing van leerlingen	
Bijlage 2: Beleid terugplaatsing of doorplaatsing	
Bijlage 3: Geschillen en bezwaren	
Bijlage 4: Het ondersteuningsaanbod van het samenwerkingsverband	
Bijlage 5: Handboek basisondersteuning SWV Kop van Noord-Holland (2026)	
Bijlage 6: Lijst met afkortingen	

Voorwoord

Samen sterk voor ieder kind. Dat motto voel je in de hele Kop van Noord-Holland. In onze regio werken scholen, gemeenten en partners al jaren met elkaar aan goed onderwijs voor alle kinderen — dichtbij huis, midden in hun eigen gemeenschap.

Inclusief onderwijs is voor ons geen extra ambitie, maar de manier waarop wij goed onderwijs vormgeven. Kinderen groeien het best wanneer zij samen leren, zich breed ontwikkelen en worden begeleid door teams die om kunnen gaan met verschillen. Dat gebeurt in de klas, in de school én in het netwerk eromheen.

De komende vier jaar zetten we als samenwerkingsverband stappen die deze gezamenlijke ontwikkeling richting inclusief onderwijs verder versterken: duidelijke ondersteuningsroutes, sterkere samenwerking in scholenclusters en hulp die dichtbij blijft voor kinderen én leerkrachten. We organiseren de samenhang die hiervoor nodig is en zorgen dat iedereen weet waar zij op kunnen rekenen. Ik ben trots dat ik in de Kop mag werken. De motivatie om kinderen thuisnabij onderwijs te bieden is hier uitzonderlijk hoog; die mentaliteit maakt dat we echt vooruitkomen. En ik ben vooral trots op alle medewerkers in de scholen: jullie dragen deze ontwikkeling elke dag.

Samen zorgen we ervoor dat verschillen tussen kinderen niet leiden tot uitsluiting, maar tot passende ondersteuning binnen hun eigen omgeving.

Hartelijke groet,
Sanne Kruijer

*Directeur-bestuurder, Samenwerkingsverband
Kop van Noord-Holland Primair Onderwijs*

*Van en met
elkaar leren.*

Samenvatting

Voor u ligt het ondersteuningsplan 2026-2030 van het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland PO. Het samenwerkingsverband (de schoolbesturen en de bureauorganisatie) beschrijft hierin hoe zij ervoor zorgt dat ieder kind in de Kop van Noord-Holland toegang heeft tot goed onderwijs. De komende vier jaar zetten we belangrijke stappen om passend onderwijs, met 2035 als stip op de horizon.

Ieder jaar werken we de ambities en doelen concreter uit in de jaarplannen, rapportages en jaarverslagen van het samenwerkingsverband.

Onze ambitielijnen voor 2026-2030:

Ambitie 1 – Ontwikkelen inclusieve basisscholen

- Minimaal tien inclusieve(re) scholenclusters goed faciliteren.
- Leerkrachten¹ goed faciliteren en professionaliseren, i.s.m. de schoolbesturen.
- Alle andere basisscholen stapsgewijs begeleiden in hun ontwikkeling naar inclusief onderwijs.

Ambitie 2 – Dekkend onderwijscontinuüm

- Waarborgen dat ieder kind een passende plek heeft, ook thuiszitters.
- Het regulier onderwijs versterken en uitbreiden, zodat meer kinderen binnen het reguliere onderwijs passend onderwijs kunnen ontvangen.
- Een aantal centraal gelegen Integrale Kind- en Expertisecentra (IKEC) ontwikkelen om specialistische expertise te behouden en integreren.

Ambitie 3 – Dekkend onderwijszorgcontinuüm

- Onderwijs, welzijn, preventie en zorg zeer goed op elkaar laten aansluiten.
- Werken aan leerrecht, mits randvoorwaarden (financiering zorg) goed geregeld zijn.

Principes

Hierbij werken we samen volgens de volgende principes:

- Goed onderwijs voor alle leerlingen
- Samen voor alle kinderen, niet in concurrentie
- Een krachtige onderwijsgemeenschap waarin samenwerking centraal staat
- Leren van en met elkaar; van onderwijsteams tot gemeenten en strategische partners

01

Inleiding

1.1 Onze droom: Dichtbij huis leren en ontwikkelen

Het is 2030 in de Kop van Noord-Holland. Vanuit de overtuiging 'It takes children to raise a strong village' hebben we de daad bij het woord gevoegd: Kinderen gaan samen naar school. Iedere wijk en woonkern heeft een inclusieve leer- en ontwikkelomgeving.

Daar, dichtbij huis, volgen alle kinderen onderwijs. Kinderen gaan samen naar school, naar de opvang, ze spelen op straat, komen elkaar tegen in de winkel, gaan samen naar een vereniging. Kinderen groeien samen op in hun gemeenschap.

De school is er voor iedereen. Leerkrachten geloven dat zij een groot verschil kunnen maken voor alle kinderen. Zij worden gesteund en werken in een interprofessioneel team. Op iedere school is een inclusieve cultuur waarin diversiteit erkend en gerespecteerd wordt. Alle scholen delen de inclusiegedachte en dragen inclusieve waarden uit.

Onderwijsbesturen vormen (samen met kinderopvang, gemeenten en partners) een gemeenschap waarin samengewerkt wordt volgens het principe 'met elkaar voor alle kinderen'. Het resultaat mag er zijn. De Kop heeft meer dan tien inclusieve scholenclusters² en centraal gelegen integrale kind- en expertisecentra (IKEC). De oude drempels/schotten tussen onderwijssoorten, -typen, -niveaus en -gebouwen zijn weg. We zorgen er samen voor dat er een zeer rijk onderwijs- en ontwikkelaanbod in de Kop van Noord-Holland is, waar teams en kinderen floreren.

Totstandkoming van dit plan

Dit ondersteuningsplan 2026–2030 beschrijft de koers van het samenwerkingsverband (SWV) Kop van Noord-Holland. Het is het resultaat van een zorgvuldig proces. In oktober 2024 vond een tweedaagse over inclusie plaats als startpunt. Voor de zomer van 2025 werd het vorige plan geëvalueerd. In het najaar werd input opgehaald bij vertegenwoordigers uit het werkveld, waaronder schooldirecteuren, leerkrachten, intern begeleiders (IB'ers; hiermee worden ook kwaliteitscoördinatoren (KC'ers) bedoeld), scholengroepen, gemeenten, de ondersteuningsplanraad (OPR) en de Raad van Aangeslotenen (RvA). Op basis van de opgehaalde input en de actuele ontwikkelingen werd een 90% versie opgesteld, die in de periode december t/m januari 2026 werd voorgelegd aan betrokkenen. In april 2026 ronden we de besluitvormingsroute af en dienden we het plan in bij de Inspectie.

De opdracht voor de komende jaren

De afgelopen jaren heeft het ondersteuningsplan de volgende richtingen gehad:

- 2014-2018: Wet passend onderwijs, focus op inrichting van het SWV.
- 2018-2022: Wet passend onderwijs, focus op doorontwikkeling van structuren en procedures.
- 2022-2026: Voorzichtige start van de transitie van passend naar inclusief onderwijs, focus op governance, inspiratie en bewustwording rond inclusief onderwijs.

2026-2030: De komende jaren verbreden we goede voorbeelden van inclusief onderwijs en creëren we betere randvoorwaarden, waaronder een sterk regionaal onderwijszorgcontinuüm i.s.m. gemeenten.

1.2 Governance en organisatiestructuur

Het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland Primair Onderwijs is een stichting. Het SWV heeft sinds 2023 een onafhankelijke Raad van Toezicht. De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken.

²Inclusieve scholenclusters zijn bestuursoverstijgende samenwerkingen van scholen binnen een afgebakend gebied die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor passend en thuisnabij onderwijs voor alle leerlingen in dat cluster. Scholen binnen het cluster delen expertise, organiseren ondersteuning gezamenlijk en hebben als uitgangspunt dat leerlingen binnen het eigen cluster onderwijs kunnen blijven volgen.

Netwerkorganisatie

Het SWV is een netwerkorganisatie van negen schoolbesturen: Stichting Kopwerk, NAVAN, Stichting Meerwerf basisscholen, Blossie, LEV-WN, Stichting Samenwerkingsschool, Heliomare, Aloysius Stichting en sinds 2025 ook Stichting Vrijescholen Ithaka. De scholen van de verschillende besturen werken samen in scholenclusters (dichtbij elkaar gelegen scholen).

Het SWV werkt nauw samen met de kinderopvang, het Voortgezet Onderwijs (VO), het MBO en schoolbestuur VierTaal (cluster 2 onderwijs, met een vestiging in Schagen).

Het SWV werkt ook nauw samen met de vier Kop-gemeenten: Schagen, Den Helder, Hollands Kroon en Texel, en belangrijke partners uit de regio, zoals welzijnsorganisaties, de GGD en grote en kleine jeugdzorgpartners.

Klein vast team

Het SWV werkt volgens het principe van een netwerkorganisatie. Bovenschoolse taken worden belegd binnen het netwerk van schoolbesturen en partners. Ter ondersteuning van de netwerkorganisatie beschikt het SWV over een klein vast team. De visie is dat het SWV, bij optimale samenwerking tussen besturen, op termijn overbodig zou kunnen worden.

Een groot netwerk met veel expertise

Waar mogelijk worden capaciteit, kennis en expertise ingebracht via de schoolbesturen. Zo bestaat de deskundigenpool van het SWV grotendeels uit gespecialiseerde medewerkers van de schoolbesturen (orthopedagogen, specialisten en leerkrachten).

Dit is een win-win situatie. De expertise van de schoolbesturen blijft behouden en wordt zelfs vergroot, en medewerkers uit het onderwijs krijgen (interessante) loopbaankansen door hun werk voor het SWV.

Figuur 1 Organogram van het SWV

Governance-structuur

Het SWV heeft sinds 2023 de volgende governance structuur:

- Directeur-bestuurder
- Onafhankelijke Raad van Toezicht (RvT) met vier leden (inclusief voorzitter)
- Raad van Aangeslotenen (RvA)
- De Ondersteuningsplanraad (OPR), bestaande uit ouders en medewerkers van de aangesloten schoolbesturen
- De medezeggenschapsraad Personeel (PMR), bestaande uit twee medewerkers

Governance-structuur van de netwerkorganisatie

De schoolbesturen vormen een krachtig geheel en werken samen volgens het principe 'Niet mijn kinderen en mijn scholen, maar onze kinderen en onze scholen'.

De netwerkorganisatie bestaat uit:

- De Raad van Aangeslotenen (RvA), bestaande uit alle schoolbesturen
- De scholenclusters, bestaande uit alle directeuren en intern begeleiders (IB'ers; ook wel kwaliteitscoördinatoren genoemd (KC'ers))
- Het beleidsnetwerk, bestaande uit alle beleids- en kwaliteitsmedewerkers van de schoolbesturen
- Het kernteam inclusie, een kleine groep enthousiaste mensen van de verschillende schoolbesturen die de regionale plannen op het gebied van inclusief onderwijs voorbereidt
- De IB-netwerken van het SWV en de schoolbesturen
- Nauwe samenwerking met de opleidingscoördinatoren van de besturen

Samenwerking met gemeenten

De vier Kop-gemeenten en het SWV zijn strategisch partners in de route naar inclusief onderwijs. Lokaal en regionaal werken we intensief samen in kernteams, LEA's en OOGO's en het regionaal portefeuillehouders overleg Onderwijs (PHO). In de onderwijszorgagenda is uitgewerkt hoe we dit doen. Dit doen we in nauwe samenwerking met voorschoolse voorzieningen en kinderopvang, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs.

Overige netwerken

Het SWV is tevens onderdeel van de Onderwijsregio (PO-besturen West-Friesland, Noord-Kennemerland en de Kop), de coalitie digitale school VONK, het netwerk SWV-en Noord-Holland en het landelijk netwerk van SWV-en 'ONS SWV'.

Beleidsrijke begroting

Bij dit meerjarenplan hoort een meerjarenbegroting. Het SWV heeft een beleidsrijke begroting. Dit doen wij sinds het ondersteuningsplan 2022-2026 en zetten wij de komende jaren voort.

In hoofdstuk 14 is de beleidsrijke begroting opgenomen, waarin de koppeling tussen beleid, uitvoering en financiering wordt uitgewerkt. Deze begroting maakt inzichtelijk hoe middelen worden ingezet in relatie tot de ambities en doelen van het ondersteuningsplan. Dit maakt de inzet van middelen transparant en inzichtelijk, en maakt het brede gesprek over doel- en rechtmatige inzet mogelijk.

Onderstaande ontwikkelingen benadrukken de noodzaak voor een goed en rijk onderwijsaanbod in de Kop met toegankelijke ondersteuning en hulp voor degenen die dat het hardst nodig hebben. Ze laten daarnaast zien hoe belangrijk het is dat de onderwijsgemeenschap intensief samenwerkt en proactief inspeelt op maatschappelijke uitdagingen.

1.3 Maatschappelijke ontwikkelingen

Het onderwijs staat midden in een snel veranderende samenleving. Hieronder volgen een aantal voorbeelden van veranderingen:

- Dalend leerlingenaantal: Het aantal leerlingen in het primair onderwijs is afgenomen en zal de komende jaren verder dalen.
- Technologische versnelling: Innovaties zoals kunstmatige intelligentie en het toenemende schermgebruik onder kinderen veranderen het onderwijs razendsnel.
- Grote sociaaleconomische verschillen: Verschillen tussen gezinnen, wijken en regio's zijn groot. Een aanzienlijk deel van de kinderen groeit op in armoede, waardoor sociale segregatie op de loer ligt.
- Toenemende diversiteit: De instroom van nieuwkomers, zoals vluchtelingen uit Oekraïne, vergroot de diversiteit in het onderwijs.
- Lerarentekort: Het landelijke lerarentekort is ook zichtbaar in de Kop. Scholen hebben moeite om bevoegd personeel te vinden en vervanging te regelen bij ziekte, verlof of uitval.
- Koers naar inclusief onderwijs: Landelijk beleid zet steeds duidelijker in op inclusief onderwijs in 2035, maar verdere uitwerking laat nog op zich wachten (eerstvolgende advies volgt hoogstwaarschijnlijk in april/mei 2026).
- Verbinding onderwijs en zorg: Onderwijs en jeugdzorg groeien naar elkaar toe om kwetsbare kinderen een sterke sociale basis te bieden. De regionale onderwijszorgagenda en de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 pleiten voor investeringen in een stevige pedagogische infrastructuur om de trend van toenemend jeugdhulpgebruik te keren.
- Leerlingenvervoer: Het leerlingenvervoer is steeds lastiger te regelen in de Kop van Noord-Holland. Thuisnabij onderwijs is daardoor extra belangrijk.

Belangrijke documenten

- ➔ Statuten ([zie link](#))
- ➔ Bestuursreglement ([zie link](#))
- ➔ Integriteitscode ([zie link](#))
- ➔ AVG-beleid ([zie link](#))
- ➔ AI-beleid ([zie link](#))

Inclusief onderwijs

Inclusief onderwijs is onderwijs waarbij alle kinderen en jongeren dichtbij huis, volwaardig en gelijkwaardig toegang hebben tot een inclusieve leeromgeving waarin zij zich samen ontwikkelen en samen leren en participeren.

Kernelementen zijn:

K1

Iedereen is welkom, ontwikkelt zich en hoort erbij (cultuur).

K2

Goede (interdisciplinaire) ondersteuning voor iedereen (praktijk).

K3

Alle kinderen participeren en leren (praktijk)

02

Landelijke en regionale kaders

2. Landelijke en regionale (wettelijke) kaders en wetenschappelijke achtergrond

In dit hoofdstuk beschrijven we kort wettelijke en wetenschappelijke kaders.

2.1 Landelijk beleid

Op dit moment geldt de Wet passend onderwijs. De komende jaren is een tussenfase. Nederland werkt namelijk toe naar inclusief onderwijs in 2035³. Wet- en regelgeving is hier nog niet op aangepast.

Wat is passend onderwijs?

De Wet passend onderwijs houdt in dat alle kinderen een passende plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Schoolbesturen hebben zorgplicht. Dit betekent dat zij moeten onderzoeken of zij het kind onderwijs kunnen bieden en als dat niet kan, het kind kunnen doorverwijzen naar een andere plek.

Ouders en leerlingen

Ouders en kinderen hebben sinds 1 augustus 2025 hoorrecht. Dit betekent dat zij goed geïnformeerd worden over ondersteuningsmogelijkheden, en meepraten over de ondersteuning die nodig is. Een uitgebreidere toelichting op het hoorrecht is opgenomen in paragraaf 12.2.

2.2 Wetenschappelijke achtergrond

Er is veel onderzoek verricht naar de impact van inclusief onderwijs, en hoe dit te realiseren. Kort samengevat: De meeste onderzoeken tonen aan dat inclusief onderwijs een positief effect heeft op de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen met en zonder ondersteuningsbehoeften. Dit is mits er voldoende aandacht is voor sociale acceptatie. Hoe inclusiever de school is, hoe beter de ervaring met sociale inclusie.

³Beleidskader: met elkaar voor alle kinderen en jongeren werken aan een inclusieve leeromgeving, 19 april 2024

Aanvullend komen vanuit de literatuur twee belangrijke punten naar voren:

1. Leerlingen met een ernstige meervoudige beperking die naast onderwijs en ondersteuning ook intensieve zorg nodig hebben kunnen minder baat hebben bij inclusief onderwijs dan leerlingen met een milde of enkelvoudige beperking. Voor hen blijft een kleinschalige veilige en beschermde omgeving onder gelijken vaak de best passende setting.

2. Inclusie tijdens de basisschoolleeftijd (4 t/m 12) verloopt meestal makkelijker dan inclusie in een latere levensfase (12 t/m 18-20). De andere organisatiestructuur en de verschillende vakken kunnen belemmeringen geven, evenals een groepering naar niveau.

Wat zijn kenmerken van inclusieve basisscholen?

Inclusieve basisscholen zijn leeromgevingen waar alle leerlingen welkom zijn en onderwijs krijgen in een natuurlijke, reguliere setting. Ze bieden kwaliteitsvol en gedifferentieerd onderwijs, waarbij verschillen in leren en tempo vanzelfsprekend worden geaccepteerd. Ondersteuning is beschikbaar via een multidisciplinair team, waardoor expertise nabij is. De focus ligt op brede ontwikkeling — cognitief, sociaal-emotioneel en participatief — en leerlingen met een beperking zijn vertegenwoordigd in verhoudingen die aansluiten bij de samenleving. Deze scholen creëren een cultuur van erbij horen, hoge verwachtingen en gedeelde verantwoordelijkheid voor alle kinderen.

Leerkrachten (en hun teams) op weg naar inclusief onderwijs

Inclusief onderwijs is alleen mogelijk met goed toegeruste en gesteunde leerkrachten. Uit onderzoek blijkt dat de volgende zaken belangrijk zijn:

- Collective teacher efficacy: De belangrijkste voorwaarde voor succesvol inclusief onderwijs is het versterken van collective teacher efficacy. Dit is het gezamenlijke vertrouwen van leerkrachten in een team⁴.
- Professionalisering^{5/6}: Gerichtte scholing in inclusieve didactiek, omgang met gedrag en traumasensitief werken verhoogt bekwaamheid, motivatie en een positieve houding.
- Praktische ondersteuning^{7/8}: Coaching, co-teaching, snelle inzet van specialisten en professionele leergemeenschappen (PLG's) verminderen handelingsverlegenheid en stimuleren gezamenlijke professionaliteit.
- Heldere kaders: Een duidelijke visie, concrete basisnormen en consistente communicatie geven richting en vertrouwen, en helpen teams om de stap naar inclusief onderwijs duurzaam te maken.

De gesprekken met leerkrachten in de Kop bevestigen dit beeld. Hun belangrijkste boodschap is dat leerkrachten goed in het vizier moeten blijven en ondersteuning nodig hebben bij de transitie naar inclusief onderwijs. Daarnaast benadrukken zij het belang om het plezier en de motivatie van leerkrachten vast te houden, extra expertise in schoolteams te organiseren (bv. op het gebied van inclusieve pedagogiek, gedrag, hoogbegaafdheid en jeugdzorg) en op elke school een jeugdondersteuner in te zetten als belangrijke schakel tussen onderwijs, ouders en zorg.

3. Rollen en taken besturen, SWV en gemeenten

De rollen en taken van de schoolbesturen, het samenwerkingsverband en partners (waaronder gemeenten) zijn uitgebreid uitgewerkt in het Programma van Eisen (2024)¹⁰.

Hieronder volgen beknopt de belangrijkste inzichten daaruit.

3.1 De rol van schoolbesturen

Schoolbesturen vormen samen het samenwerkingsverband. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de zorgplicht, het primaire proces (onderwijs en ondersteuning) en de bijbehorende randvoorwaarden (zoals deskundigheid en facilitering van leerkrachten en andere medewerkers). Schoolbesturen en scholen zoeken en benutten elkaars expertise. De schoolbesturen en het samenwerkingsverband zorgen samen voor goede onderlinge afstemming over het dekkend aanbod. Daarnaast zorgen ze voor goede werkafspraken met gemeenten over vervoer, huisvesting en aanbieders van jeugdgezondheidszorg, jeugdhulp en zorg.

3.2 De rol van het gespecialiseerd onderwijs (GO)

In aanvulling op 3.1 is de rol van schoolbesturen in het gespecialiseerd onderwijs het bieden van onderwijs aan kinderen in gespecialiseerde voorzieningen. In de route naar inclusief onderwijs is belangrijk dat zij expertise actief delen met het regulier onderwijs.

3.3 De rol van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een dekkend netwerk van voorzieningen in de regio. Het SWV speelt een faciliterende en verbindende rol bij het ontwikkelen van de ondersteuning in de regio en bij expertisedeling.

Hierbij is extra aandacht voor soepele overgangen voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte: Van voorschoolse voorzieningen naar school, tussen scholen, van primair naar voortgezet onderwijs, van regulier naar GO en vice versa. Dit zodat leerlingen op deze kwetsbare momenten de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om in de nieuwe omgeving tot hun recht te komen.

Andere rollen van het samenwerkingsverband zijn het transparant verdelen van de middelen en voorzieningen, en het versterken van de positie van ouders en leerlingen (Wet Versterking Positie van ouders en leerlingen¹¹).

3.4 De rol van gemeenten

Gemeenten zijn strategisch partner in het realiseren van inclusief onderwijs. Samenwerkingsverbanden en gemeenten voeren gezamenlijk het op overeenstemming gericht overleg (OOGO), waarin onderwerpen als huisvesting, leerlingenvervoer, schooluitval, thuiszitters, leerplichtvrijstellingen en de organisatie van ondersteuning, hulp en zorg in en om de school aan bod komen.

⁴Hattie, J. (2009). *Visible learning: A Synthesis of Over 800 Meta-Analyses Relating to Achievement*. Corwin.

⁵Steunpunt Passend Onderwijs. (2025b, december 16). *Wetenschap over inclusief onderwijs: het welzijn van leerkrachten*. Te raadplegen via [link](#)

⁶Kennisagenda - Toegang tot inclusieve(re) leeromgevingen. (2021). Nationaal Kennisinstituut Onderwijs. Te raadplegen via [link](#)

⁷Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2025, 25 april). *Behoeften bij leraren en docenten aan ondersteuning en professionalisering bij passend en meer inclusief onderwijs*. Rijksoverheid. Te raadplegen via [link](#)

⁸Duurzame ontwikkeling van de school als professionele leergemeenschap. (2022). Nationaal Kennisinstituut Onderwijs. Te raadplegen via [link](#)

⁹Bijeenkomst met leerkrachten ter voorbereiding op het OSP, 20 november 2025

¹⁰Programma van eisen schoolbesturen, samenwerkingsverbanden en gemeenten, september 2024. Te raadplegen via: [link](#). [link](#).

¹¹Steunpunt Passend Onderwijs. (2025, 23 oktober). *Informatie over Wet "Versterking positie ouders en leerlingen"*. Te raadplegen via: [link](#). Ondersteuningsplan 2026-2030 | 15

4. Ons startpunt

De schoolbesturen in de Kop bieden onderwijs aan 12.775 kinderen, waarvan 264 in het SBO en 202 in het SO. De Kop heeft een rijk aanbod van 75 schoollocaties voor regulier basisonderwijs, acht scholen voor gespecialiseerd onderwijs¹², een voltijds begaafdheidsvoorziening¹³ en twee nieuwkomersvoorzieningen¹⁴.

De schoolbesturen werken samen met de kinderopvang aan (Integrale) kindcentra (IKC/KC). In Schagen bestaat een integraal kind- en expertisecentrum (IKEC), waarbij regulier onderwijs, kinderopvang, jeugdhulp en GO in een gebouw samenwerken onder één pedagogische visie. Op Texel wordt ook gewerkt aan de ontwikkeling van een IKEC in de Skool. De ambitie is om de komende jaren ook een IKEC in Den Helder te ontwikkelen.

Ondersteuningsaanbod regulier onderwijs

Reguliere scholen zijn over het algemeen in staat een brede groep kinderen te bedienen, hoewel de verschillen tussen basisscholen groot zijn. Het SWV faciliteert deskundigheid in de vorm van gedragswetenschappers, co-teachers, experts gedrag en andere deskundigen. Uit de meest recente evaluatie van het ondersteuningsaanbod blijkt dat het ondersteuningsaan-

bod grotendeels positief wordt ervaren. Professionals zijn deskundig, goed bereikbaar en werken laagdrempelig samen met scholen. Wel is er meer behoefte aan structurele en preventieve samenwerking in de scholen.

Leerlingen	2022	2023	2024	2025	2026
Basisonderwijs (BO)	11963	12430	12.424	12.296	12.309
Speciaal basisonderwijs (SBO)	272	284	278	241	264
Totaal BO + SBO	12.235	12.714	12.702	12.537	12.573
Speciaal onderwijs (SO)	218	225	232	227	202
Totaal SO/SBO	490	509	510	468	466
Totaal	12.453	12.939	12.934	12.764	12.775

Aantal leerlingen in het GO

Het gespecialiseerd onderwijs (GO) heeft voldoende plek. Het totaal aantal leerlingen in het SO/SBO nam in de periode 2022-2025 af, in tegenstelling tot landelijke cijfers.

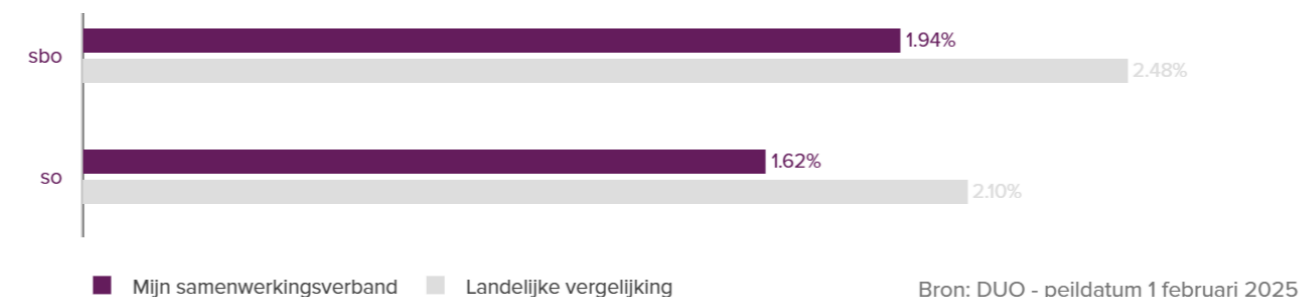
¹²GO-vestigingen: SBO de Kompasschool Den Helder en Texel, SBO de Tender Schagen, SO de Meerpaal Schagen en Den Helder, SO Antonius Schagen en Burgemeester de Wilde school.

¹³Eureka.

¹⁴De Peppel en Villa aan Zee.

¹⁵Evaluatie ondersteuningsaanbod SWV, juni 2025

Het SWV Kop van Noord-Holland PO heeft deelnamepercentages onder het landelijk gemiddelde. Dit willen we zo houden. Landelijk varieert de deelname aan het SBO van 0,28% tot 3,93% en aan het SO van 0,78% tot 4,23%.

Figuur 2 Deelnamepercentage SBO en SO in vergelijking met het landelijk gemiddelde (Bron: Vensters, peildatum: 1 februari 2025)

- 1,94% SBO (t.o.v. 2,48% landelijk, 0,28% De Meijerij¹⁶ en 1,01% Driegang) en;
- 1,62% SO (t.o.v. 2,10% landelijk, 2,59% De Meijerij en 0,78% Driegang).

Er is meer behoefte aan structurele en preventieve samenwerking

¹⁶Ter vergelijking geven we hier ook de percentages van de SWV-en Meijerij en Driegang weer, dit zijn de twee samenwerkingsverbanden in Nederland die zeer ver zijn op het gebied van inclusief onderwijs.

Samenwerking

De schoolbesturen hebben met elkaar afgesproken dat zij samenwerken volgens het principe 'met elkaar voor alle kinderen'. De samenwerking met de vier Kop-gemeenten, het VO en het MBO loopt goed. Het SWV is partner in de regionale onderwijszorgagenda en is betrokken bij de inkoop van jeugdhulp en zorg. Er ligt een gezamenlijk ontwikkelplan om tot een sterk onderwijszorgaanbod in de Kop te komen.

Thuiszitters en leerrecht

Het SWV heeft alle kinderen die meer dan 16 uur per 4 weken verzuimen in beeld. Zij krijgen onderwijs en zorg op maat (een bepaald aantal uur onderwijs), bij voorkeur in een groep en als dat niet kan individueel. De Kop heeft ongeveer 50 kinderen die geen onderwijs volgen. Zij zijn vrijgesteld van de leerplicht. Landelijk is een beweging 'leerrecht' gaande waarbij ook deze kinderen onderwijs krijgen. De besturen pakken dit in samenwerking met de gemeenten de komende jaren op.

Leerkrachten beter steunen

Uit de evaluatie van het SWV volgen ook aandachtspunten:

- De motivatie van scholen om stappen te zetten op het gebied van inclusief onderwijs is hoog in de Kop (minimaal 60%). Leerkrachten geven echter aan zich minder gesteund te voelen dan intern begeleiders en directeuren; dit is een heel belangrijk punt.
- De inzet van gedragswetenschappers en externe deskundigen wordt als waardevol ervaren, maar is vaak tijdelijk en individueel. Er is behoefte aan duurzame samenwerking in de klas/school.
- Brugfunctionarissen, co-teaching en groepsarrangementen worden positief beoordeeld, maar zijn nog niet overal structureel beschikbaar.

Investeren in leerkrachten

Het samenwerkingsverband en de schoolbesturen zetten in de periode 2026-2030 daarom in op:

- Heldere en consistente communicatie over doelen en verwachtingen (communicatiestrategie nieuw te ontwikkelen vanaf 2026).
- Een goed scholingsaanbod (o.a. door samenwerking in de Onderwijsregio). Gerichtte professionalisering op inclusieve didactiek en onderwerpen als traumasensitief lesgeven, gedrag en Universal Design for Learning (UDL)¹⁷.
- Doorontwikkeling van leergemeenschappen, waarin leerkrachten samen leren en ervaringen uitwisselen (intervisie gedrags- en begaafdheidsdeskundigen).
- Co-teaching door gedragsdeskundigen, GO-collega's en coaching van anderen om het vertrouwen te vergroten en handelingsverlegenheid te verminderen.
- Inzet van expertise, zoals orthopedagogen en gedragspecialisten.
- Ondersteuning in de klas met ondersteuning en/of assistentie (via lumpsum).
- Versterken van collective teacher efficacy door samenwerking en gedeelde verantwoordelijkheid (via lumpsum).
- In samenwerking met gemeenten interdisciplinaire kernteams (met jeugdzorg, GGD en leerplicht) inrichten, met als doel de pedagogische basis te versterken. In een kernteam werken professionals van verschillende vakgebieden interprofessioneel samen rond een kindcentrum/wijk/regio vanuit een contextgerichte benadering om de pedagogische basis op scholen te versterken.
- Delen van praktijkvoorbeelden en good practices.

¹⁷Universal Design for Learning is een onderwijsbenadering waarbij lessen zo worden ontworpen dat alle leerlingen kunnen leren, meedoen en laten zien wat ze kunnen. Hierdoor kan elke leerling deelnemen, ongeacht verschillen in behoeften, talenten of achtergrond.

5. Ambitie 1: Ontwikkelen inclusieve basisscholen

We werken toe naar een systeem waarin alle basisscholen in 2035 inclusief onderwijs bieden. Als tussenstap willen we in 2030 minimaal tien inclusieve scholenclusters gerealiseerd hebben. De bedoeling is dat elk cluster alle kinderen die in de directe omgeving wonen, van goed onderwijs kan voorzien. Een voorbeeld hiervan is het scholencluster Texel, waar het motto is: 'Geen kind het eiland af'.

Onze droom is dat alle kinderen in hun eigen cluster naar school kunnen, maar zover zijn we nog niet. Ieder cluster maakt de komende jaren een eigen ontwikkelplan met doelstellingen. De schoolbesturen voor regulier onderwijs streven (als collectief) ernaar om in de periode 2026–2030 minimaal 97% van de kinderen binnen het regulier onderwijs op te vangen, in samenwerking met het GO. Heel concreet betekent dit dat iedere basisschool één 'extra' leerling onderwijs biedt die in de huidige situatie nog naar het GO zou gaan.

03

Ambitielijnen

Beoogde resultaten

- Alle kinderen krijgen goed onderwijs.
- Alle kinderen ontwikkelen zich naar hun vermogen en voelen zich gesteund.
- Leerkrachten voelen zich gesteund: Van ongerust naar toegerust.
- Kinderen krijgen thuisnabij onderwijs¹⁸, in het cluster waar zij wonen.
- Kinderen die zich alleen kunnen ontwikkelen in een zeer gespecialiseerde setting krijgen onderwijs op een nabijgelegen IKEC, i.s.m. het cluster waar zij wonen.

Wat is het?

Inclusief onderwijs in de Kop betekent dat scholen goed onderwijs bieden aan ieder kind dat in de directe omgeving woont, zonder uitsluiting. Sommige scholen in de Kop bieden al inclusief onderwijs; voor andere scholen is dit 'nieuw'. De verschillen tussen scholen zijn groot. Daarom werken we in scholenclusters: Groepen scholen die geografisch dicht bij elkaar liggen en gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor inclusief onderwijs aan alle kinderen in hun gebied. Binnen de clusters is er veel aandacht voor de communicatie, professionalisering en steun van leerkrachten. De doelstelling is dat ieder cluster een interdisciplinair kernteam heeft.

Waar staan we nu: Wat houden we vast, wat laten we los?

Behouden:

- Inclusief onderwijs staat in de visie van alle schoolbesturen en de scholen.
- Samenwerking met Hoge Scholen en Universiteiten (o.a. Sofie Sergeant).
- Scholen werken samen in clusters (nu nog: scholengroepen).
- Diverse professionals vormen samen het kernteam inclusie.
- Expertiseontwikkeling is belangrijk en krijgt op veel verschillende manieren vorm (scholing, leergang 'gedrag', lerende netwerken, co-teaching, studiereizen, coaching door orthopedagogen, gedragsdeskundigen en specialisten, en inspiratiebijeenkomsten).

Loslaten:

- Onderlinge concurrentie tussen besturen en locaties.
- Inclusief onderwijs als 'project' naast 'gewoon goed onderwijs'.
- Directe instroom naar S(B)O zonder betrokkenheid van regulier PO.
- Slagboomdiagnostiek als dominante inzet van deskundigheid.

¹⁸Thuisnabij onderwijs betekent dat leerlingen zoveel mogelijk onderwijs krijgen op een reguliere school in hun eigen woonomgeving, bij voorkeur in eigen buurt of wijk.

5.1 Schematische weergave meerjarenplan ambitie 1 inclusieve basisscholen

Hieronder volgt een schematisch overzicht van het vierjarenplan 2026-2030.

Doelen	2026-2028	2028-2030
Inclusieve scholenclusters: <ul style="list-style-type: none"> Alle kinderen, die woonachtig zijn in de directe omgeving van het cluster, kunnen er onderwijs volgen. Voorbeeld scholencluster Texel: Geen kind het eiland af voor onderwijs. 	Inclusieve scholenclusters: <ul style="list-style-type: none"> Opstart, inrichting en begeleiding scholenclusters. Clusters brengen hun ontwikkeling in beeld en maken een plan om zich verder te ontwikkelen als inclusief scholencluster. Ontwikkelen inclusieve leeromgevingen op scholen. 	Inclusieve scholenclusters: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
Leerkrachten: <ul style="list-style-type: none"> Leerkrachten voelen zich gesteund op weg naar inclusief onderwijs. Van ongerust naar toegerust. Kennis en kunde: In 2030 kennen alle leerkrachten het principe universal design for learning (UDL) en mediërend leren¹⁹. Iedere school (of tenminste het scholencluster) heeft in 2030 een expert gedrag, een expert schoolaanwezigheid en een expert universal design for learning. Leerkrachten verenigen zich in lerende netwerken en gemeenschappen om hun kennis verder te ontwikkelen. 	Leerkrachten: <ul style="list-style-type: none"> Schoolleiders richten een goede leer- en samenwerkingsomgeving in voor leerkrachten ('collective teacher efficacy'). Schoolbesturen/schoolleiders integreren UDL, mediërend leren en andere inclusieve principes in het gehele scholingsaanbod voor (startende) leerkrachten (o.a. co-teaching). Het gespecialiseerd onderwijs (GO) ontwikkelt en deelt actief kennis met het regulier onderwijs. Het SWV stelt expertise beschikbaar in de vorm van orthopedagogen en een deskundigenpool (o.a. co-teaching). Het SWV faciliteert intervisie en lerende netwerken voor leerkrachten en intern begeleiders op het gebied van gedrag, universal design for learning, jonge kinderen en begaafdheid. 	Leerkrachten: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
Verhogen niveau van basisondersteuning: <ul style="list-style-type: none"> We willen dat in 2030 100% van de scholen voldoet aan de geüpdatete afspraken over de norm basisondersteuning (handboek basisondersteuning). 	Verhogen niveau van basisondersteuning: <ul style="list-style-type: none"> Het SWV faciliteert duidelijke communicatie naar leerkrachten en ouders over verwachtingen. Het SWV/de besturen werken in de Onderwijsregio aan een scholingsprogramma op het gebied van inclusie. 	Verhogen niveau van basisondersteuning: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
Leerlingen en ouders: <ul style="list-style-type: none"> Alle kinderen voelen zich gesteund in hun ontwikkeling. Alle onderwijsprofessionals werken volgens het hoorrecht. 	Leerlingen en ouders: <ul style="list-style-type: none"> De besturen faciliteren scholing m.b.t. hoorrecht. Het SWV faciliteert het ouder- en jeugdsteunpunt. Het SWV communiceert duidelijk welke ondersteuningsmogelijkheden er zijn. Zie hoofdstuk communicatie. 	Leerlingen en ouders: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
Bestuur, samenwerking & leiderschap: <ul style="list-style-type: none"> Alle schoolbesturen werken samen vanuit een breed gedragen verantwoordelijkheid voor goed onderwijs aan alle kinderen, concurrentie laten we los. Gemeenten, SWV en besturen zorgen samen voor een goed integraal aanbod in de Kop. Zie ambitielijn 3. 	Bestuurlijk draagvlak, samenwerking & leiderschap: <ul style="list-style-type: none"> Besturen integreren inclusief onderwijs in visie, beleid, scholingsaanbod en kwaliteitszorg schoolbesturen. Besturen faciliteren scholingstrajecten inclusief leiderschap²⁰. Besturen, gemeenten en SWV creëren goede randvoorwaarden voor inclusief onderwijs (o.a. kernteams). Zie ambitielijn 3. 	Bestuurlijk draagvlak, samenwerking & leiderschap: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.

¹⁹Mediërend leren is een manier van begeleiden waarbij een leerkracht het denken van een leerling actief stuurt en verrijkt door gerichte vragen, aanwijzingen en betekenisvolle context te bieden. Het helpt leerlingen om zelfstandiger te leren en denkstrategieën te ontwikkelen die ze ook in andere situaties kunnen toepassen.

²⁰Inclusief schoolleiderschap is het aansturen van een school op een manier die actief voorwaarden schept voor inclusief onderwijs: door een cultuur van samenwerking, hoge verwachtingen en gelijke kansen te bevorderen, en door teams te ondersteunen in het afstemmen van onderwijs op alle leerlingen.

6. Ambitie 2: Dekkend onderwijscontinuüm

6.1 Dekkend onderwijscontinuüm

Waar streven we naar?

We streven naar een rijk onderwijsaanbod in de Kop, waar ieder kind naar school kan en ouders en kinderen iets te kiezen hebben. Dit noemen we een 'dekkend aanbod' of 'dekkend onderwijscontinuüm'. Het doel hiervan is dat voor ieder kind goed onderwijs beschikbaar is.

Beoogde resultaten

- Alle kinderen een goede thuisnabije onderwijsplek.
- Geen wachtlijsten in het GO.
- Voldoende mogelijkheden voor hybride onderwijs (PO, GO, digitaal).

Wat is het?

Het samenwerkingsverband heeft de wettelijke taak om een dekkend netwerk van voorzieningen te realiseren. Dit betekent dat ieder kind in de regio een zo passend mogelijke onderwijsplek heeft. In de bijlage is het aanbod beschreven.

In de Kop van Noord-Holland werken we aan een regionaal netwerk van voorzieningen: (integrale) kindcentra en centraal gelegen integrale kind- en expertisecentra.

- Wat is een (Integraal) Kind Centrum?**
Een (Integraal) Kind Centrum (IKC/KC) is een organisatie voor kinderen van 0 tot 13 jaar, waar onderwijs, opvang en welzijnsactiviteiten zijn samengevoegd. Dit betekent dat basisonderwijs, kinderopvang, buitenschoolse opvang en andere vormen van educatie, hulp en zorg allemaal onder één dak komen. Vaak is er ook samenwerking met diverse specialisten, zoals fysiotherapeuten en logopedisten.
- Wat is een Integraal kind- en expertisecentrum (IKEC)?**
Een IKEC (Integraal Kind- en expertisecentrum) is een organisatie voor kinderen van 0 tot 13 jaar, waar onderwijs, gespecialiseerd onderwijs, opvang, welzijnsactiviteiten, zorg en dagbesteding zijn

samengevoegd. Een IKEC biedt een pedagogische visie onder één leiding. Doordat in het gebouw een variëteit van voorzieningen bestaat, kunnen kinderen hier zeer rijke dagprogramma's volgen.

- Veranderende rol:**
Het IKEC biedt (tijdelijk) een zeer gespecialiseerde setting aan kinderen die zonder deze setting niet of minder tot ontwikkeling komen. De samenwerking tussen het GO, PO, opvang en zorg maakt dat dit een geschikte plek is voor kinderen met zeer intensieve ondersteuningsbehoeften. Doordat in het gebouw ook het regulier onderwijs gevestigd is, kunnen kinderen van 'het beste van beide werelden' genieten en kunnen medewerkers expertise delen. Het IKEC is een expertisecentrum: De medewerkers bieden ondersteuning en expertise aan reguliere scholen. In de ideaalsituatie werken collega's uit het regulier onderwijs op het IKEC en andersom, zodat expertise opgebouwd, verbreed en uitgewisseld wordt in de gehele Kop.

Waar staan we nu: Wat houden we vast, wat laten we los?

Behouden:

- De meeste scholen werken samen met orthopedagogen, fysiotherapeuten en logopedisten (de schaarste aan logopedisten zorgt echter voor beperkingen in de ondersteuning op veel scholen).
- Het SWV biedt preventieve groepsarrangementen aan jonge kinderen (taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling) en begaafde kinderen (Plusklas).
- Het SWV faciliteert toegankelijke deskundigheid/expertise op het gebied van o.a. GO, begaafdheid, ergotherapie, gedrag en schoolaanwezigheid.
- De Kop heeft meerdere integrale kind- en expertisecentra (IKEC) of ontwikkelt deze (o.a. Waldervaart, De Skool, Campus Den Helder, VierTaal).
- De Kop beschikt over een voltijds hoogbegaafdheidsvoorziening 'Eureka' en diverse nieuwkomersvoorzieningen 'Villa aan Zee' en 'De Peppel'.
- Scholen en partners zijn bereid nauw samen te werken aan soepele overgangen, doorgaande lijnen en hybride mogelijkheden (jonge kind, 10-14, nieuwkomers, PO-SBO/GO).
- Het lukt de commissie toelating onderwijsvoorzieningen (CTO) altijd om een plek te vinden voor kinderen uit de Kop.
- De besturen en het SWV evalueren het dekkend aanbod regelmatig, en stellen bij waar nodig.
- De samenwerking tussen SWV PO en VO (verder uitbreiden).

Loslaten:

- Onvoldoende bestuurlijke afstemming tussen besturen; onverwachte wijzigingen in aanbod.
- Hokjesdenken tussen regulier (PO) en gespecialiseerd onderwijs (GO); weinig hybridemogelijkheden.
- Ad hoc, individuele inzet van expertise i.p.v. team- en structuurversterking.
- Versnippering in arrangementen en voorzieningen.

6.1.2 Schematische weergave meerjarenplan ambitie 2

Hieronder volgt een schematisch overzicht van het vierjarenplan 2026-2030.

Doelen	2026-2028	2028-2030
KC/IKC-ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> Uitval van kinderen in de overgang VE naar PO is 0 (inclusieve kinderopvang). De overgang van VE naar PO loopt soepel voor alle kinderen. Kinderen krijgen op vierjarige leeftijd altijd een thuishoel²¹. 	KC/IKC-ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> Schoolbesturen/schoolleiders werken aan de doorgaande lijn opvang-PO, bij voorkeur in een KC/IKC. Uitwerken beleid thuishoel. 	KC/IKC-ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
IKEC-ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> Uitval van kinderen door onvoldoende gespecialiseerd aanbod is 0. IKEC de Skool Texel. IKEC Waldervaart Schagen. Muggenburg-Zuid Schagen Campus Den Helder. Kenniscentrum Eureka (begaafdheid). Kenniscentrum Villa aan Zee (nieuwkomers). Nieuwkomersvoorziening De Peppel. 	IKEC-ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> Behoud van zeer gespecialiseerde voorzieningen (onderwijs en zorg) in een schoolsetting. Schoolbesturen versterken samenwerking en hybridemogelijkheden op Texel, in Schagen en in Den Helder. Schoolbesturen maken plan voor IKEC Den Helder. 	IKEC-ontwikkeling: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
Soepele overgangen: <ul style="list-style-type: none"> Geen uitval in transities door soepele overgangen tussen (onderwijs)voorzieningen en een thuisnabij aanbod voor deze leerlingen. Dit betreft: VE-PO, PO-VO, VO-VO en GO-PO. Dit betreft ook: Overgangen tussen onderbouw, middenbouw en bovenbouw. 	Soepele overgangen: <ul style="list-style-type: none"> Doorontwikkelen regionale plannen voor VE-PO en 10-14 (warme overdracht, gezamenlijke casuïstiek, passende routes). Actualiseren afspraken nieuwkomers (convenant nieuwkomers) en organiseren regionale expertise/kennisdeling. Versterken samenwerking onderwijs-gemeenten voor continuïteit. Gesprekken met scholen over interne overgangen (bijv. van groep 2 naar groep 3). 	Soepele overgangen: <ul style="list-style-type: none"> Overgangen VE-PO en PO-VO zijn geborgd; geen uitval in transities. Nieuwkomersaanpak en expertise-infrastructuur zijn vastgelegd en worden doorontwikkeld. Aanpak overgangen PO is ontwikkeld.
Hybride leerroutes: <ul style="list-style-type: none"> Vergroten hybridemogelijkheden PO-GO voor kinderen (en medewerkers). Vergroten terugkeermogelijkheden GO-PO voor kinderen. 	Hybride leerroute: <ul style="list-style-type: none"> Uniformeren kaders voor maatwerk/hybride routes en terugplaatsing (incl. betrokkenheid thuishoel). Uitwerken beleid thuishoel: Thuishoel blijft altijd betrokken bij deelname aan SO/SBO (bij perspectief op terugkeer naar PO). 	Hybride leerroutes: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
Specialistisch aanbod: <ul style="list-style-type: none"> We behouden en ontwikkelen specialistisch aanbod voor kinderen die anders niet tot ontwikkeling kunnen komen. 	Specialistisch aanbod: <ul style="list-style-type: none"> Uitwerken regionaal plan behoud medewerkers en expertise GO i.s.m. de besturen. Uitbreiden specialistisch aanbod op de grens gespecialiseerd onderwijs - zorg - dagbesteding. Integratie specialistisch aanbod in IKEC waar mogelijk. Opstellen plan voor geïntegreerd onderwijs-zorg-behandel-dagbestedingsaanbod. Harmoniseren criteria, afspraken en leerlingprofielen rondom instroom in speciale voorzieningen en IKEC's. 	Specialistisch aanbod: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen aanbod.
Digitale toegankelijkheid & ondersteunende technologie: <ul style="list-style-type: none"> Het SWV ontwikkelt meer kennis m.b.t. digitale toegankelijkheid en technische hulpmiddelen. 	Digitale toegankelijkheid & ondersteunende technologie: <ul style="list-style-type: none"> Expert ICT en ergotherapie Start kennisdeling 	Digitale toegankelijkheid & ondersteunende technologie: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.
Kwaliteitszorg & financiën: <ul style="list-style-type: none"> Het SWV ontwikkelt een (nieuw) kwaliteitszorg- en financieringsmodel dat inclusief onderwijs beter ondersteunt (i.s.m. andere SWV-en). 	Kwaliteitszorg & financiën: <ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen kwaliteitszorgmethodiek. Automatisering data-analyses. Ontwikkelen financieringsmodel. 	Kwaliteitszorg & financiën: <ul style="list-style-type: none"> Evaluëren en doorontwikkelen.

7. Ambitie 3: Dekkend onderwijszorgcontinuüm

Waar streven we naar?

Het SWV, de schoolbesturen en de vier Kop-gemeenten zorgen samen voor een dekkend onderwijszorgcontinuüm. We hebben ambitieuze doelen opgesteld: 0 thuiszitters, een goed (ingroei)aanbod voor schoolmissers, minder uitschoolplaatsingen en meer focus op preventie. We zorgen voor soepele overgangen tussen de kinderopvang, PO, het VO en MBO.

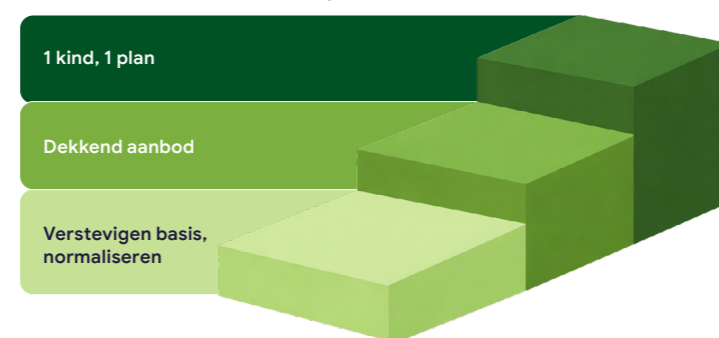
Beoogde resultaten

- Een sterke pedagogische basis op iedere school.
- 0 thuiszitters in de leeftijd 4-13 jaar²².
- Alle kinderen krijgen onderwijs (voltijd, deeltijd, maatwerk).
- Alle betrokkenen rondom kind en ouder(s) werken integraal samen.

Wat is het?

Een dekkend onderwijszorgcontinuüm betekent dat onderwijs- en jeugdbeleid zo goed op elkaar afgestemd zijn, zodat ieder kind goed onderwijs kan volgen en geen kind tussen wal en schip valt. Een dekkend aanbod gaat over voldoende plekken en voorzieningen; een continuüm betekent: Tijdig de juiste ondersteuning, naadloze afstemming tussen onderwijs en zorg, en voorkomen dat kinderen tussen wal en schip vallen. Dit is de basis voor een inclusieve regio waarin onderwijs en zorg elkaar versterken.

Samen transformeren: de kanteling

- Minder toekennen van individuele voorzieningen, vaker verwijzen waar mogelijk naar groepsgericht aanbod of oplossingen in de context (preventie, voorliggende voorzieningen)- hier niet 'afbakenen'!
- Uitbreiden, verrijken groepsgericht aanbod voor specifieke doelgroepen.
- Positioneren en verstevigen kernteams: Datagedreven werken, afstemmen van eigen inzet en vrij toegankelijk (preventief) aanbod.

Figuur 3 De trap geeft de drie ontwikkellijnen van onderwijs en de vier Kop-gemeenten weer.

Samen transformeren

Gemeenten en onderwijs geven samen vorm aan de transformatie van onderwijs en jeugdbeleid volgens de principes 'van individueel naar collectief' en 'van curatief naar preventief'. Dit doen we langs drie ontwikkellijnen:

1. Basis: Versterken van de pedagogische basis op school en in de wijk door het positioneren en verstevigen van interdisciplinaire kernteams (onderwijs, jeugdondersteuning, leerplicht, GGD).
2. Midden: Groepsgewijs onderwijszorgaanbod voor kinderen die meer nodig hebben dan de basis, zo thuis nabij mogelijk en gericht op herstel en behouden van schooldeelname.
3. Top: Integrale individuele voorzieningen/arrangementen voor kinderen die nog niet geholpen zijn met basis of midden (MIS-K werkwijze).

Waar staan we nu: Wat houden we vast, wat laten we los?

Behouden:

- Goede samenwerking tussen onderwijs (PO, VO en MBO) en de vier Kop-gemeenten.
- Regionale onderwijs-zorgagenda met drie programmalijnen:
 - 1 Sterke basis op iedere school (interdisciplinaire kernteams);
 - 2 Collectieve onderwijszorgvoorzieningen (gespecialiseerd groepsgewijs aanbod), waaronder SO op maat.
 - 3 Individuele onderwijszorgarrangementen (integrale arrangementen voor individuele kinderen), waaronder MIS-K²³ en IPP (Integraal Perspectief plan voor onderwijs en zorg).
- Regionale visie op schoolaanwezigheid, alle verzuimende kinderen in beeld en onderwijs (op maat).
- Gezamenlijk optrekken in de nieuwe visie sociaal domein en inkoop jeugdzorg.
- Leerrecht: Samen naar School-klas (De Fontein).
- Vervoersafspraken SO/SBO/nieuwkomers/Eureka.
- Integraal Huisvestingsplan Schagen (incl. IKEC Waldervaart en plannen voor IKEC Muggenburg-Zuid VierTaal).

Loslaten:

- Veel kinderen op zorgboerderijen zonder onderwijs/behandeling.
- Onderwijs en jeugd als gesegregeerde domeinen.
- Een versnipperd zorglandschap met weinig aansluiting op het onderwijs.
- Boomerangbeleid (Sharon Stellaard)²⁴.
- Bureaucratie en niet samenhangende beleidsagenda's.

²²We nemen vierjarigen mee omdat we het belangrijk vinden dat kinderen vanaf vier jaar starten op school en niet vroegtijdig uitvallen, ook vóór de leerplicht ingaat.

²³Model voor Integrale Samenwerking Kind (onderwijs-zorg). Zie meer uitleg op de [website](#).

²⁴Boomerangbeleid is beleid waarbij de gekozen aanpak, ondanks tegenvallende resultaten, telkens wordt herhaald, waardoor dezelfde (ongewenste) uitkomsten in stand blijven en leren of bijsturen uitblijft.

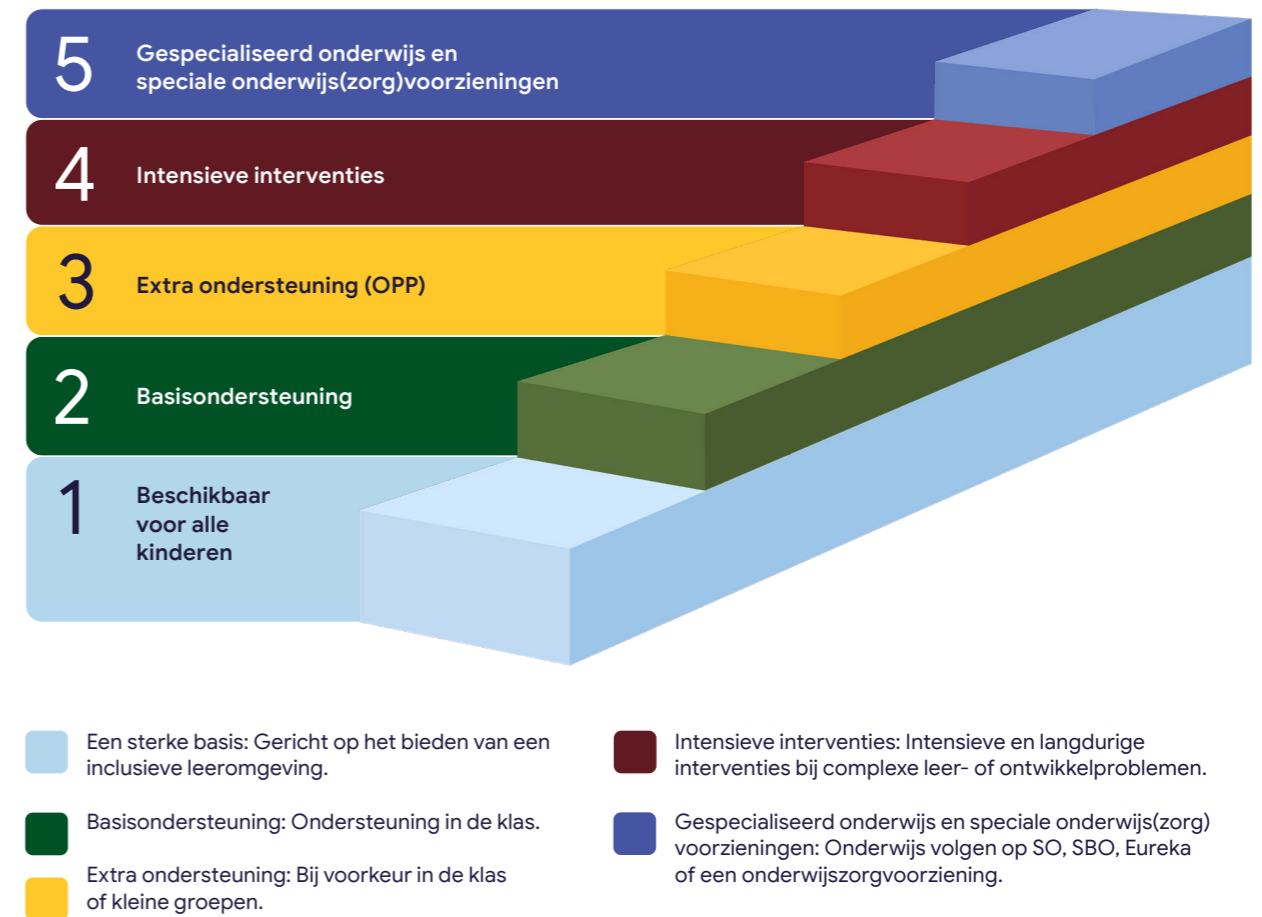
7.2 Schematische weergave meerjarenplan ambitie 3

Doelen	2026-2028	2028-2030
Regionale onderwijszorgagenda: <ul style="list-style-type: none"> Stevige basis: Iedere school heeft (toegang tot) een interdisciplinair kernteam. Voor kinderen die anders niet tot ontwikkeling komen, zijn gespecialiseerde onderwijszorgarrangementen beschikbaar (groepsgewijs). Integraal werken: Onderwijs, jeugdhulp en sociaal domein werken integraal samen. Individueel maatwerk is minder nodig dan in 2025. 	Regionale onderwijszorgagenda: <ul style="list-style-type: none"> Stevige basis: Inrichten kernteams. Groepsgewijze onderwijszorgarrangementen: Realisatie inkoop jeugdhulp/zorg op school. Individuele (integrale) arrangementen: Evalueren en doorontwikkelen werkwijze MIS-K. Ontwikkelen Integraal Perspectief Plan (IPP). PO is gesprekspartner in de inkoop van jeugdhulp en jeugdzorg. 	Regionale onderwijszorgagenda: <ul style="list-style-type: none"> Evalueren, doorontwikkelen en uitbreiden.
Jonge kind 0-7 jaar: <ul style="list-style-type: none"> Onderwijs, opvang en gemeenten richten het beleid zodanig in dat jonge kinderen zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan regulier onderwijs (inclusieve kinderopvang). De overgang van VE naar PO verloopt soepel voor alle kinderen. 	Jonge kind 0-7 jaar: <ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling lokaal en regionaal programma jonge kind 0-7 jaar. Werkwijze thuischool ontwikkelen i.s.m. GO, zodat alle kinderen op 4-jarige leeftijd bekend zijn bij de thuischool. 	Jonge kind 0-7 jaar: <ul style="list-style-type: none"> Evalueren en doorontwikkelen.
Overgang 10-14: <ul style="list-style-type: none"> De overgang van basisschool naar VO verloopt soepel, waardoor er geen kinderen uitvallen gedurende de overgang. 	Overgang 10-14: <ul style="list-style-type: none"> SWV PO en VO analyseren dekkend aanbod 10-14 regelmatig, en verbeteren het aanbod indien nodig. SWV PO en VO ontwikkelen gezamenlijk een programma gericht op het aanpakken van de stijgende deelname aan het gespecialiseerd voortgezet onderwijs. SWV PO en VO werken samen rondom dreigende thuiszitters in de leeftijd 10-14. 	Overgang 10-14: <ul style="list-style-type: none"> Evalueren en doorontwikkelen.
Schoolaanwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> De Kop heeft 0 thuiszitters. Alle schoolmissers zijn in beeld en krijgen een vorm van onderwijs, gericht op herstel van onderwijsdeelname. Alle scholen hebben minimaal één schoolaanwezigheidsexpert, waardoor zij precies weten wat zij moeten doen bij uitval. 	Schoolaanwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> Regionale train-de-trainers aanpak schoolaanwezigheid. Behoud leerkracht op de fiets. Behoud maatwerkmogelijkheden PO en GO en ingroeivoorziening SO op Maat Schagen. Start thuiszittersoplossing Den Helder. Doorontwikkeling samenwerking 10-14 en 0-7. Samenwerking PO, VO en leerplicht in Indigo. 	Schoolaanwezigheid: <ul style="list-style-type: none"> Evalueren en doorontwikkelen.
Leerrecht (vrijstelling 5a): <ul style="list-style-type: none"> Kinderen die nog een vrijstelling 5a krijgen, krijgen in 2030 een educatief ontwikkelaanbod. 	Leerrecht (vrijstelling 5a): <ul style="list-style-type: none"> Pilot onderwijsinschrijving op de Fontein. Uitwerken beleid Samen naar School Klassen. Maatwerkmogelijkheden verkennen. 	Leerrecht (vrijstelling 5a): <ul style="list-style-type: none"> Realiseren ambulant educatief ontwikkelaanbod. Realiseren Samen naar Schoolklassen (minimaal 2).
Leerlingenvervoer: <ul style="list-style-type: none"> Het vervoer voor kinderen naar SO/SBO/Eureka/Nieuwkomersvoorzieningen is goed geregeld. Realiseren thuisnabij onderwijs, waardoor minder vervoer nodig is (zie ambitie 1). 	Leerlingenvervoer: <ul style="list-style-type: none"> Behoud leerlingenvervoer SO/SBO/Eureka/Nieuwkomersvoorzieningen Realiseren vervoer naar nieuw te ontwikkelen voorzieningen (indien nodig). Zie ambitie 1. 	Leerlingenvervoer: <ul style="list-style-type: none"> Evalueren en doorontwikkelen.
Huisvesting inclusief onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> Inclusief bouwen is onderdeel van de integrale huisvestingsplannen van de gemeenten (IHP). 	Huisvesting inclusief onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> Uitvoeren IHP Schagen (met 2 IKEC's). Ontwikkelen IHP Den Helder, IHP Texel en IHP Hollands Kroon met extra ruimte voor IK(E)C ontwikkeling. 	Huisvesting inclusief onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> Na vier jaar nieuw IHP ontwikkelen.
JeugdzorgPlus: <ul style="list-style-type: none"> Alle kinderen die tot de potentiële doelgroep van de JeugdzorgPlus behoren (met of zonder machtiging gesloten jeugdzorg) krijgen tijdig passende hulp van voldoende kwaliteit, in goede aansluiting op het onderwijs. Dit om Jeugdzorg-Plus (gesloten jeugdhulp)²⁵ te voorkomen. 	JeugdzorgPlus: <ul style="list-style-type: none"> Doorontwikkelen samenwerking met gemeenten op dit gebied. Ontwikkelen alternatieve interventies voor deze doelgroep. 	JeugdzorgPlus: <ul style="list-style-type: none"> Evalueren en doorontwikkelen.

²⁵Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. (2025, 10 december). *Ombouw JeugdzorgPlus (gesloten Jeugdzorg)*. Te raadplegen via [link](#).

8. Ondersteuning in de regio

Het SWV heeft de opdracht om een dekkend aanbod van ondersteuning en voorzieningen te realiseren. Een belangrijk onderdeel hiervan is de norm voor basisondersteuning: De minimale ondersteuning en voorzieningen die iedere school moet bieden.

Figuur 4 De vijf niveaus van ondersteuning

Een sterke basis op iedere school (niveau 1)

De komende jaren willen we het niveau van basisondersteuning verhogen (op weg naar inclusief onderwijs) en de toegang tot intensieve ondersteuning en speciale voorzieningen borgen. Het SWV vindt het belangrijk dat al onze scholen beschikken over voldoende expertise en samenwerken met andere organisaties. Met dat doel faciliteren wij een deel van het ondersteuningsaanbod in de regio (zie bijlage 4).

In de basis is op iedere school het volgende beschikbaar:

- Basiskwaliteit: Elke school voldoet aan de wettelijke basiskwaliteit.
- Pedagogische basis: SWV en schoolbesturen versterken de brede ontwikkelcontext van leerlingen (relaties,

leeromgevingen) o.a. via Universal Design for Learning (UDL), collective teacher efficacy en professionalisering van teams.

- Handelingsgericht werken: Cyclisch werken met ouder(s), team en kind.
- Inclusieve cultuur en leeromgeving: Verschillen worden geaccepteerd en samenwerking staat centraal.
- Contextgericht ondersteunen: Ondersteuning is onderdeel van de klas- en schoolcontext, niet een optelsom van individuele maatregelen.
- Leerkrachten ondersteunen: Ondersteuning is zodanig ingericht dat het leerkrachten steunt en toerust i.p.v. belast.

Als de basis onvoldoende steun biedt aan kinderen om tot ontwikkeling te komen, dan is de volgende ondersteuning beschikbaar.

04 Randvoorwaarden en uitvoering

Basisondersteuning (niveau 2)

Basisondersteuning omvat alle vormen van ondersteuning die een school aan leerlingen kan bieden zonder dat er een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) voor nodig is.

Denk hierbij aan:

- Verlengde of verdiepte instructie
- Meer tijd voor begeleiding en inoefening
- Compacten en verrijken

Extra ondersteuning (niveau 3)

In het geval van extra ondersteuning, dus wanneer de ondersteuning niet onder de basisondersteuning valt die binnen het samenwerkingsverband is afgesproken, moet de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opstellen²⁶. Ouders worden vanaf het begin betrokken en stemmen in met het handelingsdeel van het OPP. Daarnaast wordt in het kader van hoorrecht de leerling betrokken bij het opstellen van het plan (zie uitgebreide uitleg hoorrecht in paragraaf 12.2).

De extra ondersteuning wordt in principe binnen de school georganiseerd. De mogelijkheden verschillen per school en staan beschreven in de schoolgids. Voorbeelden zijn extra instructie- of begeleidingstijd en ondersteuning in kleine groepen.

Als aanvulling op het aanbod van scholen, faciliteert het SWV het volgende groeps-gewijze aanbod:

- Groepsarrangementen voor jonge kinderen (2-7 jaar), gericht op taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- Klassen voor begaafde kinderen die anders zouden vastlopen.

In de bijlage staat een handboek basisondersteuning waarin we meer toelichting geven over de aspecten van extra ondersteuning.

Intensieve interventies (niveau 4)

Als basisondersteuning en extra ondersteuning niet volstaan, is meer ondersteuning op het gebied van onderwijs (en in bepaalde gevallen zorg) nodig. Deze inzet vraagt specifieke (vaak externe) expertise en richt zich op complexe leer-, ontwikkel- en/of gedragsproblemen. De ondersteuningsvraag is doorgaans intensief en langdurig, waardoor nauwe samenwerking met ouders, school (bestuur) en externe partners essentieel is.

- Een aantal uren tijdelijke begeleiding in een zeer kleine groep.
- Inzet van de thuiszittersleerkracht/leerkracht op de fiets.
- Symbiose-arrangementen PO-GO.
- Symbiose-arrangementen PO-zorg-dagbesteding.
- Bij intensieve ondersteuning is veelal niet alleen sprake van onderwijsondersteuning, maar ook van zorg. Denk aan jeugdzorg op school, therapie of diagnostisch onderzoek.
- Het SWV en gemeenten werken volgens de MIS-K werkwijze. Meer informatie: www.MIS-K.nl.
- Het SWV en gemeenten starten in 2026 ook met een pilot Integraal Perspectief Plan (IPP).
- Op dit niveau wordt altijd een OPP opgesteld in samenspraak met ouders en leerling.

Gespecialiseerd onderwijs en speciale onderwijs(zorg)voorzieningen (niveau 5)

Soms is plaatsing buiten de reguliere school noodzakelijk, bijvoorbeeld in gespecialiseerd onderwijs of een maatwerkarrangement. Dit gebeurt alleen na een zeer zorgvuldig en intensief voortraject en bij een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) of een positief plaatsingsbesluit van de Commissie Toelating Onderwijsvoorziening (CTO).

In de Kop hebben we de volgende vestigingen voor gespecialiseerd onderwijs:

- Texel: SBO de Kompasschool Texel (inclusief startklas voor kleuters) in 'IKEC De Skool'. Dit SBO heeft verbrede toelating, zodat kinderen op het eiland onderwijs kunnen volgen.
- Den Helder: SO Eureka, voltijds begaafdheidsonderwijs (maximaal 45 plekken) in Julianadorp.
- Den Helder: SO Centrum voor Daghulp Den Helder, SBO de Kompasschool Den Helder, SO de Meerpaal en Samen naar School Klas IKC de Fontein op 'De Campus Den Helder'.
- Schagen: SBO de Tender met een verbrede kleutergroep SO/SBO, SO Antonius Schagen (t/m 13 jaar) en SO De Meerpaal in het IKEC Waldervaart.

- Hollands Kroon: Kinderen uit Hollands Kroon maken gebruik van de voorzieningen in Schagen en Den Helder. Door in scholenclusters te gaan werken, verwachten we dat het gebruik van voorzieningen in andere gemeenten steeds minder nodig gaat zijn.

Binnen het gespecialiseerd onderwijs bestaat tevens een aantal gespecialiseerde arrangementen:

- Onderwijszorgarrangement structuurgroep SO de Meerpaal (cluster 3).
- Onderwijszorgarrangement Op Maat SO Antonius (cluster 4).
- Onderwijszorgarrangement thuiszitters Den Helder, te ontwikkelen.

²⁶Ontwikkelingsperspectief opstellen en registreren. (2025, 23 juni). Inspectie van het Onderwijs. Te raadplegen via [link](#).

9. Verdelen, besteden en toewijzen van middelen en voorzieningen

Het SWV Kop van Noord-Holland heeft een hybride model. Dit maakt maatwerk en differentiatie mogelijk. Dit betekent dat de ondersteuning opgebouwd is uit de volgende elementen:

- Arrangementen d.m.v. lumpsum-financiering: Scholen ontvangen lumpsumbudget voor de ondersteuning op school ('Schoolmodel').
- Arrangementen in natura: Scholen hebben drempelloos toegang tot orthopedagogen, diverse deskundigen en co-teachers. Zij vergroten de expertise op de school ('Expertisemodel').
- Individuele arrangementen: Scholen kunnen – in uitzonderlijke situaties – een beroep doen op individuele arrangementen voor kinderen ('Leerlingmodel'). Deze arrangementen zijn alleen bedoeld als (extra tijdelijke) impuls voor terugplaatsingen, re-integratie van thuiszitters, en hybride arrangementen.
- Integrale onderwijszorgarrangementen: De vier Kop-gemeenten en het SWV beschikken onderwijszorgarrangementen volgens de MIS-K werkwijze.

9.1 Principes voor inzet van lumpsum middelen

De besturen hebben de ruimte om de inzet te differentiëren tussen de scholen op basis van de volgende criteria:

- Mate van inclusief onderwijs
- Zwaarte van de leerlingpopulatie
- Ambities op het gebied van inclusief onderwijs

9.2 Principes voor toewijzing van middelen:

We verdelen de middelen als volgt:

- Transparante toewijzing van middelen op basis van duidelijke criteria (per onderdeel uit de begroting stellen we criteria op).
- Geld en expertise volgen het kind én steunen het schoolteam.
- De (financiële) startsituatie per school (bv. veel of weinig subsidies) wordt hierin meegewogen.
- De inzet moet altijd bijdragen aan meer mogelijkheden voor het team om inclusief onderwijs te kunnen geven.

10. Toelaatbaarheid tot speciale voorzieningen

Kinderen hebben voor deelname aan een gespecialiseerde vorm van onderwijs, een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor SBO of SO nodig. De CTO adviseert over de duur van de toelaatbaarheidsverklaring. In veel situaties wordt een toelaatbaarheidsverklaring toegekend tot het eind van de basisschool, maar de CTO kan ook kiezen voor een toelaatbaarheidsverklaring van tijdelijke aard. Voor deelname aan Eureka is een plaatsingsbesluit nodig. Het bijbehorende werkproces en de te volgen procedure is vastgelegd en is bij de scholen en hun besturen bekend. Ook ketenpartners die een kind aanmelden (vanuit een instelling, vanuit dagbehandeling of een dagactiviteitencentrum) zijn hiermee bekend. Op de website van het samenwerkingsverband staat hoe een TLV moet worden aangevraagd. Een uitvoerige beschrijving is te vinden in bijlage 1 van dit ondersteuningsplan.

11. Beleid voor terugplaatsing

Bij een tijdelijke plaatsing in een speciale voorziening wordt geëvalueerd of een leerling terug kan keren naar regulier onderwijs. Terugplaatsing wordt gezien als een positieve ontwikkeling in het leerproces van de leerling en draagt bij aan inclusiever onderwijs. De school van herkomst maakt vooraf aan een plaatsing inzichtelijk onder welke voorwaarden terugkeer mogelijk is en dat evaluaties gezamenlijk plaatsvinden.

Het eerste jaar na terugplaatsing blijft de voorziening betrokken om een soepele overgang te waarborgen, bijvoorbeeld via ambulante begeleiding of ondersteuning door een intern begeleider. Een uitgebreide beschrijving van de criteria en procedures voor terugplaatsing is opgenomen in bijlage 2 van dit ondersteuningsplan.

12. Communicatie

12.1 Communicatie naar professionals

Het SWV heeft een duidelijk communicatiesysteem dat zich richt op intern begeleiders, orthopedagogen en deskundigen, directeuren, schoolbesturen, gemeenten en partners, maar nog niet op leerkrachten en schoolteams.

Leerkrachten en schoolteams

In de periode 2026-2030 willen we er, samen met schoolbesturen, voor zorgen dat leerkrachten en hun onderwijsteams beter op de hoogte zijn van de route naar inclusief onderwijs, en ondersteuningsmogelijkheden. In de periode daarvoor heeft het SWV namelijk niet/nauwelijks direct naar leerkrachten en teams gecommuniceerd. Dit verliep via de intern begeleiders, directeuren en besturen.

Communicatiemiddelen

Het samenwerkingsverband informeert professionals via:

- Bijeenkomsten (zoals de jaarlijkse kick-off)
- Materialen voor scholen (zoals gesprekskaarten of een poster)
- Een openbare website over het SWV
- Een openbare website over de samenwerking met gemeenten www.mis-k.nl
- Een openbare website over het ouder- en jeugdsteunpunt
- Een besloten gedeelte op de website (voor o.a. contactgegevens onderwijscollèga's, leerplicht en gemeenten)
- Een openbare nieuwsbrief (voor onderwijsprofessionals en alle partners)
- Een interne nieuwsbrief (nieuw te ontwikkelen vanaf 2026)
- Een podcast (nieuw te ontwikkelen vanaf 2026)
- Filmpjes (nieuw te ontwikkelen vanaf 2026)

Daarnaast organiseert het SWV regelmatig bijeenkomsten voor verschillende doelgroepen (kenniscafés, leernetwerken en trainingen).

12.2 Hoorrecht ouders en kinderen

Ouders en kinderen hebben het recht om gehoord te worden bij beslissingen over ondersteuning en onderwijs. Dit hoorrecht is vastgelegd in de Wet passend onderwijs en sluit aan bij het Kinderrechtenverdrag. Het hoorrecht geldt bij alle vormen van extra ondersteuning, inclusief intensieve en speciale ondersteuning. Hoorrecht zorgt voor samenwerking en passende ondersteuning. Het waarborgt dat hulp aansluit bij wat het kind nodig heeft om zich goed te ontwikkelen. Binnen het SWV komt het hoorrecht op drie plekken terug:

- Bij het opstellen van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) wordt de mening van ouders en kinderen actief meegenomen. Ouders stemmen in met het handelingsdeel; kinderen geven, passend bij hun leeftijd, hun wensen en ervaringen aan.
- Scholen nemen het volledige ondersteuningsaanbod op in de schoolgids en hebben hun leerlingen gevraagd om hun wensen en ervaringen erover uit te spreken.
- Nog te ontwikkelen: Leerlingen uit de leerlingraden gaan het hoorrecht breder implementeren binnen hun eigen school.

12.3 Communicatie naar ouders

Het SWV informeert ouders via verschillende kanalen:

- Een app (nog te ontwikkelen in 2026): Koppeling SWV en veelgebruikte ouderapp.
- Filmpjes op de website en in nieuwsbrieven.
- Schoolgids: Ouders ontvangen informatie over het onderwijs en de ondersteuning via de schoolgids van de school waar hun kind onderwijs volgt. Het SWV heeft hiervoor een voorbeeld gemaakt.
- Poster: Ieder jaar ontwikkelt het SWV een informatieposter voor alle scholen, zodat deze zichtbaar opgehangen wordt voor ouders.
- Website: Op [de website van het SWV](#) is een speciaal onderdeel ingericht voor ouders. Hier vinden zij informatie over onder andere passend onderwijs, zorgplicht, hoorrecht, het ontwikkelingsperspectief (OPP), het ondersteuningsaanbod, voorzieningen van het samenwerkingsverband en de rol van de CTO.
- Brochure en filmpje voor ouders van een schoolmisser en/of thuiszittende leerling: Het SWV ontwikkelt vanaf 2026 specifieke informatie voor ouders van een schoolmisser en/of thuiszittende leerling.
- Brief en filmpje voor ouders die naar de CTO gaan: Het SWV stuurt alle ouders een brief voorafgaand aan de CTO met daarin een link naar een filmpje met uitleg. Na de CTO ontvangen zij wederom een brief met daarin het advies of besluit van de CTO.

Daarnaast zijn de volgende personen benader- en aanspreekbaar voor ouders:

- Intern begeleider(s) en directie: De intern begeleider en de directeur zijn (na de leerkracht van het kind) het eerste aanspreekpunt voor ouders. Zij kunnen ouder(s) informeren over het onderwijs en de ondersteuningsmogelijkheden.
- Orthopedagogen: Orthopedagogen ondersteunen scholen en ouders bij passend en inclusief onderwijs. Zij vervullen hierin een onafhankelijke rol.
- Consulentschoolmisseter en voorzitter CTO: Ouders van een schoolmisseter/thuiszitter kunnen voor vragen terecht bij de consulentschoolmisseter (zie contactinformatie op de website onder '[thuiszitteraanbod](#)'). Ouders kunnen in aanloop, of na de CTO terecht bij de voorzitter van de CTO.
- Deskundigen SWV: De deskundigenpool van het SWV kan ouders en professionals ondersteunen als er meer gespecialiseerde hulp nodig is. Denk bijvoorbeeld aan specialistische vragen op het gebied van hoogbegaafdheid.
- Ouder- en jeugdsteunpunt: Voor vragen over passend onderwijs, advies of een luisterend oor kunnen ouders terecht [bij het ouder- en jeugdsteunpunt](#). Deze onafhankelijke partij denkt mee met ouders en biedt ondersteuning waar nodig.
- Landelijke onderwijsconsulenten: Voor landelijke steun bij de zoektocht naar een passende plek kunnen ouders en professionals terecht bij de [landelijke consulenten](#).

13. Kwaliteitszorg

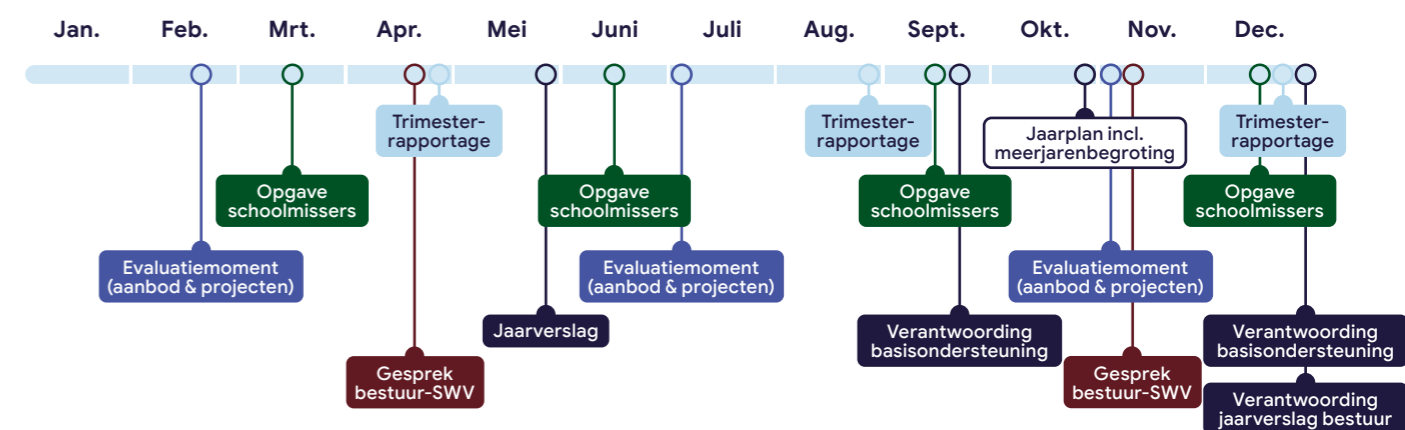
13.1 Visie op kwaliteitszorg

De visie van het SWV op kwaliteitszorg is dat het daadwerkelijk moet leiden tot verbetering van onderwijskwaliteit en ervoor zorgt dat de betrokken medewerkers ervan leren en groeien. Het moet hen geen ‘extra werkdruk’ opleveren.

13.2 Implicaties voor de kwaliteitszorg

Het SWV is een netwerkorganisatie, en de route naar inclusief onderwijs is een transformatie. Dit betekent dat het SWV:

- Een kwaliteitszorgsysteem op verschillende niveaus moet hebben (zie volgende paragraaf voor een uitwerking).
- Indicatoren voor inclusieve schoolontwikkeling moet toevoegen (zoals collective teacher efficacy, UDL, samenwerking, aanpassingsvermogen, ruimte om te leren, eigenaarschap van leerlingen).
- Kwaliteitsgesprekken richt op het team en op gedrags- en cultuurverandering.

Figuur 5 Schematische weergave jaarcyclus SWV

13.3 Kwaliteitszorg op verschillende niveaus

Het SWV heeft een kwaliteitscyclus op verschillende niveaus:

- Kindniveau: Scholen volgen de kwaliteitscyclus per kind voor kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte (halfjaar-cyclus OPP's).
- Schoolniveau: Iedere school volgt zijn eigen jaarlijkse PDCA-cyclus. Inclusief onderwijs wordt hierin vanaf 2026 opgenomen (als dat nog niet het geval is). Uit onderzoek blijkt dat inclusief onderwijs een teamprestatie is. Ben van der Hilst adviseert de besturen en het SWV daarom om kwaliteitszorg op bouw-niveau in te richten. Kernvragen zijn: "Hoe kunnen we ons onderwijs nog beter afstemmen op alle leerlingen (UDL)? Wat werkte goed voor onze leerlingen? Wat hebben we geleerd? Hoe kunnen we het geloof in eigen kunnen van het team vergroten en op welke wijze richten we de samenwerking dan in?"
- Scholenclusterniveau: Scholen in een cluster ontwikkelen samen inclusief onderwijs in de wijk/ het gebied en de kwaliteitszorg hiervoor. Samen met gemeenten evalueren we de geboden onderwijs- en jeugdondersteuning op wijk- of gebiedsniveau (afhankelijk van keuze per gemeenten). Inclusie werkt alleen als onderwijs, welzijn, zorg, ouders en jeugdhulp samenhangend samenwerken. Het is daarom belangrijk om de samenwerking te evalueren. De contextanalyses helpen daarbij.
- Bestuursniveau: Ieder bestuur volgt zijn eigen PDCA-cyclus. Inclusief onderwijs wordt hierin vanaf 2026 opgenomen (als dat nog niet het geval is). Het SWV verstrekt jaarlijks data aan het bestuur t.b.v. de kwaliteitsgesprekken van het bestuur met de scholen. De data bieden ook input voor het gesprek in de RvA tussen de besturen.
- Gemeenteniveau: Het SWV analyseert diverse data op gemeenteniveau als basis voor gemeente-specifieke keuzes en gesprekken (bv. thuiszitters, vrijstellingen).

- SWV-niveau: Het SWV analyseert resultaten op SWV-niveau. Dit omvat zowel kwantitatieve gegevens (zoals TLV-afgiftes, aantallen thuiszitters, signalen vanuit CTO en het ouder- en jeugdsteunpunt) als kwalitatieve informatie (zoals projectevaluaties en feedback van voorzitters aan het SWV). Bij de analyse kijkt het SWV niet alleen naar prestatie-indicatoren, maar bijvoorbeeld ook naar de kwaliteit van samenwerking en het pedagogisch klimaat. Deze inzichten vormen input voor de eigen organisatie, de RvA, de RvT en het PHO (in samenwerking met gemeenten).
- Noord-Holland Noord niveau (Noord-Kennemerland, West-Friesland en de Kop): Vanaf 2027 zal het SWV ook resultaten in beeld brengen op Noord-Holland Noord niveau i.v.m. de gezamenlijke coalitie inclusie en jeugdzorg (onderwijsregio) en de gezamenlijke subsidie ter voorkoming van thuiszitters en verzuim.

13.4 Verantwoording doelmatige inzet middelen door de scholen en besturen

De directeur-bestuurder heeft in 2025 besloten om te stoppen met het programma Perspectief op School (POS) en een nieuwe methodiek te ontwikkelen. De reden hiervoor was o.a. dat scholen jaar in jaar uit aangaven het merendeel van de middelen (meer dan 95%) aan pedagogisch medewerkers en onderwijsassistenten uit te geven. Andere belangrijke bepalende factoren, zoals de cultuur, leiderschap en 'collective teacher efficacy' kwamen niet in de tool terug. Daarnaast heeft iedere basisschool een hele andere financiële startsituatie (afhankelijk van middelen per bestuur en eventuele lokale of rijkssubsidies), waardoor de separate financiële verantwoording over de middelen het SWV een niet-volledig beeld gaf. Sinds 2025 werkt het SWV daarom met een eigen format voor de verantwoording van middelen. Scholen vullen dit format alleen in als zij extra middelen aanvragen. Schoolbesturen verantwoorden over de inzet van passend onderwijsgeld in hun bestuursverslag.

14. Beleidsrijke meerjarenbegroting

Baten

	Realisatie	Prognose	Begroting	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen blijft gelijk	Leerlingaantallen blijft gelijk
	2024	2025	2026	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
3.1 Bekostiging lichte ondersteuning personeel	4.665.957	4.832.430	5.066.362	4.990.366	4.915.511	4.841.778	4.841.778	4.841.778
3.1 Bekostiging zware ondersteuning personeel	6.740.500	6.934.494	7.253.620	7.144.816	7.037.644	6.932.079	6.932.079	6.932.079
3.1 Bekostiging schoolmaatschappelijk werk (SMW)	58.687	59.964	64.345	63.380	62.429	61.493	61.493	61.493
3.2 Subsidieregeling thuiszittende jeugdigen		32.362	32.363	32.363	32.363			
3.2 Subsidieregeling gemeenten schakelklassen	91.490	125.060	126.333	126.333	126.333	126.333	126.333	126.333
3.5 Overige baten								
Totaal baten	€11.648.351	€12.195.142	€12.543.022	€12.357.257	€12.174.279	€11.961.683	€11.961.683	€11.961.683

De begroting (lasten) gaat verder op de volgende pagina.

Lasten

Dekkend Netwerk onderwijs								
	Realisatie	Prognose	Begroting	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen blijft gelijk	Leerlingaantallen blijft gelijk
	2024	2025	2026	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
4.1 SBO Lichte bekostiging (TLV-telling)	1.978.761	1.801.730	1.854.457	1.826.640	1.799.241	1.772.252	1.772.252	1.772.252
4.1 SO Zware bekostiging (TLV-telling)	3.531.663	3.822.132	3.749.202	3.692.964	3.637.569	3.583.006	3.583.006	3.583.006
4.2 SBO Jonge kind groepen (verbreding SBO)	88.250	92.662	97.296	97.296	97.296	97.296	97.296	97.296
4.2 SBO Texel (verbreding SBO)	24.004	33.954	43.964	26.464	26.464	26.464	26.464	26.464
4.2 Vangnetbepaling SO/SBO (groei)	-1.545	166.025	22.308	122.308	122.308	122.308	122.308	122.308
4.3 Expertisecentrum hoogbegaafdheid (Eureka)	229.371	219.793	260.000	260.000	245.000	245.000	245.000	245.000
4.4 Plusklassen	233.328	270.714	240.000	240.000	225.000	225.000	225.000	225.000
4.5 Onderwijszorgarrangementen	134.301	181.595	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
4.6 IKEC-ontwikkeling	35.661	15.000	20.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
4.7 Innovatief inclusief	176.577	31.025	100.000	200.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Goed onderwijs								
5.1 Ondersteuning op school (lumpsum)	1.470.082	1.485.398	1.488.534	1.466.206	1.444.213	1.422.550	1.422.550	1.422.550
5.1 Ondersteuning op school (lumpsum)	1.225.384	1.281.286	1.275.787	1.256.650	1.237.800	1.219.233	1.219.233	1.219.233
5.2 Orthopedagogiek	220.242	242.936	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
5.3 Kernteams	162.054	220.752	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
5.4 Expertise ontwikkeling	460.788	620.060	620.000	560.000	400.000	310.000	310.000	310.000
5.5 Jonge kinderen (Schakelklassen)	378.010	467.921	445.000	445.000	445.000	445.000	445.000	445.000

Ouders/onderwijsplek								
	Realisatie	Prognose	Begroting	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen daalt met 1,5%	Leerlingaantallen blijft gelijk	Leerlingaantallen blijft gelijk
	2024	2025	2026	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
6.1 Commissie (CTO)	287.760	256.763	290.000	275.000	275.000	250.000	250.000	250.000
6.2 Ouder- en jeugd steunpunt		907	10.170	10.170	10.170	10.170	10.170	10.170
6.3 Thuiszitters en schoolmissers	70.637	111.791	112.000	112.000	112.000	112.000	112.000	112.000
6.4 Inclusie arrangementen	237.833	350.000	300.000	200.000	150.000	150.000	150.000	150.000
Samenwerkingscholen								
7.1 Kwaliteitszorg	31.532	48.662	42.400	42.400	42.400	42.400	42.400	42.400
7.2 Scholenclusters	58.857	57.239	69.200	69.200	69.200	69.200	69.200	69.200
Bestuur en beleid								
8.1 Bestuurskosten	199.970	135.695	165.000	165.000	165.000	165.000	165.000	165.000
8.2 Beleidsontwikkeling	49.189	64.124	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000
8.3 Governance (OPR/RvT)	46.417	25.323	44.000	29.000	29.000	29.000	29.000	29.000
8.4 Financiële administratie + accountant	69.463	76.838	98.000	98.000	98.000	98.000	98.000	98.000
8.5 Secretariaat en beheer	149.886	137.884	132.000	132.000	132.000	132.000	132.000	132.000
8.6 Communicatie	50.409	28.122	50.300	50.300	50.300	50.300	40.300	40.300
8.7 Huisvesting	21.520	12.315	41.300	21.000	22.050	23.153	24.310	25.526
8.8 Overig	9.484	-362	13.100	13.100	13.100	13.100	13.100	13.100
Ontwikkelruimte								
9.1 Doorontwikkeling SWV (incl. onvoorzien)	41.575	214.190	225.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Totaal lasten	€11.855.420	€12.561.280	€12.721.018	€12.452.698	€12.190.111	€11.954.431	€11.945.589	€11.946.804
Totaal resultaat	-207.070	-366.138	-157.995	-75.441	-15.832	7.251	16.094	14.878

15. Vangnetbepaling

Samenhang begroting: Deze tekst past bij begrotingspost 4.2 vangnetbepaling.

Vangnetbepaling (voor meer dan gemiddelde toename aantal kinderen SO/SBO na 1 februari)

Gelet op artikel 18, lid g uit de WPO (of artikel 17, lid h uit de WVO)²⁷ wordt door ons samenwerkingsverband op de volgende manier de hoogte van de vangnetbekostiging vastgesteld. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo.

Deze vangnetbekostiging is er voor onze scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, heeft plaatsgevonden in de periode 2 februari t/m 1 juni. Ons samenwerkingsverband zal de school bekostigen aan de hand van de netto instroom per ondersteuningscategorie van de leerlingen met een nieuwe toelaatbaarheidsverklaring en nieuwe residentiële leerlingen (niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. Deze bekostiging heeft betrekking op het kalenderjaar dat volgt op de periode waarin de instroom heeft plaatsgevonden.

De vangnetbepaling wordt als volgt uitgevoerd:

1. De school stelt zelf vast dat het aantal ingeschreven leerlingen met een TLV (inclusief de residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI) op de school in de periode 2 februari t/m 1 juni meer is toegenomen dan in de periode 1 september t/m 1 februari. Als dit het geval is, dan is er sprake van een meer dan gemiddelde toename en worden de volgende stappen gevolgd.
2. De school stuurt een declaratie naar het samenwerkingsverband, waarin onderstaande opsomming verwerkt is. De declaratie wordt uiterlijk aan het

einde van kwartaal 1 van het betreffende bekostigings- en begrotingsjaar door de go-school bij het swv ingediend. Indien dit vanwege omstandigheden niet lukt, dan laat de go-school dit tijdig aan het swv weten en wordt er gezamenlijk naar een oplossing gezocht. Het initiatief hiervoor ligt bij de go-school. Ten tijde van het opstellen van de begroting (in de maanden voorafgaand aan het betreffende begrotings- en bekostigingsjaar) kan het swv via de rekentool de bedragen al aflezen die in kwartaal 1 door de go scholen gefactureerd gaan worden en deze opnemen in de begroting.

a) Een onderbouwing van de meer dan gemiddelde toename uit stap 1.

b) De netto instroom (instroom minus uitstroom) per onderssteuningscategorie uit ons samenwerkingsverband in de periode 2 februari t/m 1 juni. De instroom betreft alle ingeschreven leerlingen met een nieuwe TLV en de nieuwe residentiële leerlingen niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. Voor de uitstroom zijn alle leerlingen relevant, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI. i. De SBO-school maakt geen onderscheid naar een ondersteuningscategorie.

c) Het bedrag per ondersteuningscategorie, dat bestaat uit de netto instroom per ondersteuningscategorie vermenigvuldigt met de bedragen uit de ministeriële regeling.

d) Het totaalbedrag voor ons samenwerkingsverband, dat bestaat uit een optelsom van de bedragen per ondersteuningscategorie. Indien dit totaalbedrag negatief is, dan stuurt de go-school geen declaratie naar ons samenwerkingsverband.

3. Het samenwerkingsverband verifieert de declaratie van de school op basis van de beschikbare informatie vanuit DUO. Bij correcte verificatie, maakt het samenwerkingsverband het bedrag naar de go-school over in het nieuwe kalenderjaar.

De exacte artikelen kunnen veranderen bij aanpassing van de wetgeving.

²⁷De exacte artikelen kunnen veranderen bij aanpassing van de wetgeving.

Bijlage 1: Route toelating en plaatsing van leerlingen

Route naar een toelaatbaarheidsverklaring

Het SWV heeft verschillende gespecialiseerde voorzieningen (SO, SBO en Eureka). Om toegelaten te worden tot een van onze speciale onderwijsvoorzieningen heeft een leerling een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) nodig voor het SBO/SO of een positief plaatsingsbesluit voor Eureka.

Wanneer is geen TLV of plaatsingsbesluit nodig?

- Voor deelname aan het regulier onderwijs met ondersteuning.
- Voor de opvang van niet-Nederlands-sprekenden kunnen ouders hun kind rechtstreeks aanmelden.

Wat is nodig om een TLV aan te vragen?

Het bevoegd gezag van de school waar een kind staat ingeschreven, doet een aanvraag bij de CTO. De CTO werkt met het programma Indigo.

- De school meldt de leerling schriftelijk aan via een digitaal Groeidocument (versie primair onderwijs of versie voor-schoolse voorzieningen).
- Bij de aanmelding stuurt de school op schrift de mening van de leerling mee.
- Bij de aanmelding stuurt de school op schrift de zienswijze van de ouder(s)/ verzorger(s) mee.
- Daarbij wordt op het aanvraagformulier aangegeven welke TLV aanvraag het betreft.
- Aan de hand van een checklist kan het bevoegd gezag controleren of de juiste documenten in het dossier aanwezig zijn.

Uitgangspunten voor toelaatbaarheid:

- Zorgvuldig proces: Voordat een toelaatbaarheidsverklaring wordt aangevraagd, doorlopen scholen een zorgvuldig voortraject waarin de visie van het kind meermalig is uitgevraagd en (voor zover mogelijk) toegepast, de leerontwikkeling van het kind in beeld wordt gebracht, zodat het onderwijs afgestemd kan worden, eerdere interventies worden

geanalyseerd, successen en knelpunten worden besproken en alternatieven worden verkend.

- Duidelijke communicatie: De leerling en de ouders/verzorgers worden hierin vanaf het begin af aan zorgvuldig meegenomen.
- Thuisnabijheid: We hanteren het principe regulier-regulier eerst. Voordat een speciale voorziening wordt overwogen, onderzoekt de school in de wijk of in het scholencluster of een andere reguliere setting passend kan zijn.
- Herstel van onderwijsdeelname: Voorafgaand aan de TLV maakt de school samen met ouders en leerling duidelijk welke ontwikkeling de leerling en de leerkracht(en) moeten doormaken om toe te werken naar terugkeer. Ook wordt overwogen of een hybride arrangement wenselijk is. Plaatsing in een speciale voorziening is tijdelijk en gericht op terugkeer naar regulier onderwijs, waarbij voorwaarden en procedures vooraf helder worden gemaakt.

Ontvankelijkheidstoets

Zodra het samenwerkingsverband de TLV-aanvraag heeft ontvangen toetst het secretariaat CTO of het dossier compleet is, waarna de aanvraag definitief doorgezet kan worden. Als het dossier niet compleet is neemt het secretariaat hierover contact op met de aanvragende school. Is het dossier compleet en definitief doorgezet, dan wordt door het secretariaat het proces van de deskundigenadviezen in gang gezet.

De deskundigenadviezen

Het samenwerkingsverband beslist op grond van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) over de toelaatbaarheid van een leerling tot het SBO of SO. Binnen SWV Kop van Noord-Holland wordt die bevoegdheid uitgeoefend door de directeur-bestuurder. Zij dient zich daarbij op grond van artikel 18a WPO te laten adviseren door de deskundigen als bedoeld in artikel 3.2 Inrichtingsbesluit WPO.

Uit het Inrichtingsbesluit en de rechtspraak van de Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen (LBT) volgt dat dit er tenminste twee zijn. In de Kop zijn dit:

- Deskundige 1: Een orthopedagoog (verbonden aan bestuur en/of SWV)
- Deskundige 2: Een 2e orthopedagoog van het SWV

**In situaties waarbij de ouders het niet eens zijn met de aanvraag overweegt het SWV (per aanvraag) of het nodig is om als aanvulling op deskundige 1 nog een extra onafhankelijk advies te vragen.*

Nadat een aanvraag is ingediend door de school van inschrijving, geven deze twee deskundigen vanuit hun eigen discipline, op basis van het dossier, afzonderlijk een onafhankelijk schriftelijk advies over de ondersteuningsbehoeften van de aangemelde leerling in relatie tot een passend onderwijsaanbod.

De toelaatbaarheidscommissie (CTO)

Het SWV kent een toelaatbaarheidscommissie die de directeur-bestuurder adviseert over de TLV aanvraag. De CTO bestaat uit:

- Een voorzitter (orthopedagoog) (lid),
- Een jeugdarts (lid),
- Een deskundige regulier basisonderwijs (adviserend lid),
- Een deskundige speciaal basisonderwijs (adviserend lid),
- Op afroep (o.b.v. inhoud aanvraag): Deskundigen Eureka, cluster 2, 3 en 4 of ODC/CVD.

Toets door de CTO en advies aan directeur-bestuurder

De CTO toetst procedureel of de aanvraag aan de gemaakte afspraken van het samenwerkingsverband voldoet. Zij adviseert de directeur-bestuurder over:

- De afgifte van een TLV voor speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs,
- De hoogte van de bekostigingscategorie (laag, midden, hoog in het geval van een TLV SO),
- De duur van de TLV,
- De afgifte van een plaatsingsbesluit Eureka,

- De gemotiveerde onderbouwing indien er sprake is van een eenzijdige TLV aanvraag en/of tegenstrijdige deskundigenadviezen,
- Het organiseren van een zienswijze-gesprek in geval van een eenzijdige TLV aanvraag, waarbij de zienswijze van ouder(s) en/of verzorger(s) onvoldoende helder is,
- Het aanvragen van een derde deskundigenadvies in geval van tegenstrijdige deskundigenadviezen,
- De afhandeling van situaties waarin beide onafhankelijke deskundigen verschillende adviezen uitbrengen. De CTO vraagt aanvullende informatie op indien nodig alvorens tot een advies te komen, De voorzitter van de CTO geeft advies aan de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder neemt een besluit over de toelaatbaarheid.

Verkorte route naar een toelaatbaarheidsverklaring

In de volgende situaties is een verkorte route mogelijk:

- Voor kinderen bij wie het voor het vierde jaar al duidelijk is dat plaatsing in het regulier basisonderwijs niet haalbaar is. Deze kinderen kunnen direct bij de CTO worden aangemeld voor bespreking. De CTO heeft werkafspraken gemaakt met diverse organisaties die met deze jonge doelgroep te maken hebben. Het gaat bijvoorbeeld om het Centrum voor Daghulp, ODC's, de Zee, de Ster, voorschoolse-opvangorganisaties en Integrale Vroeghulp.
- Voor leerlingen met een ernstige of meervoudige beperking (EMB) wordt eenmalig een toelaatbaarheidsverklaring afgegeven. Deze is geldig gedurende het hele verblijf van de leerling binnen de onderwijssetting SO cluster 3.

Criteria voor de plaatsing van leerlingen op SBO- en SO-scholen

De leden van de CTO hanteren geen harde criteria, maar een kwalitatief afwegingskader. Uitgangspunt is regulier waar mogelijk, speciaal waar nodig. Het afwegingskader bevat verder de volgende elementen:

- **Leerontwikkeling en differentiatie:** De leerontwikkeling en leerbehoeften van het kind zijn goed in beeld gebracht (o.a. DLE's), het aanbod is hierop aangepast.
- **Behoeften:** De onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling (pedagogisch en didactisch) zijn duidelijk weergegeven, en overstijgen de ondersteuningsniveaus 1, 2, 3 en 4.
- **Transparantie (Communicatie):** De school heeft zorgvuldig overleg gepleegd met ouders/verzorgers en partners, met als doel op overeenstemming gericht overleg tussen ouder(s), leerling, school en andere betrokkenen (zoals jeugdhulp).
- **Thuisnabijheid:** Er wordt onderzocht welke mogelijke plekken thuisnabij zijn (afstemming reistijd-belastbaarheid leerling).
- **Context:** Welke plek kan het beste tegemoet komen aan de behoeften van de leerling.

Bepaling van de duur van een TLV

- De CTO adviseert over de duur van de toelaatbaarheidsverklaring. In veel situaties wordt een toelaatbaarheidsverklaring toegekend tot het eind van de basisschool, maar de CTO kan ook kiezen voor een toelaatbaarheidsverklaring van tijdelijke aard.
- Bijvoorbeeld als de commissie verwacht dat de leerling in de toekomst teruggeplaatst kan worden naar een reguliere basisschool, of kan doorstromen vanuit speciaal onderwijs naar het speciaal basisonderwijs.
- Als er geen tijdelijke TLV wordt toegekend is de regionale afspraak dat de speciale voorzieningen zelf ook jaarlijks o.b.v. evaluatie van het OPP afwegen of terugplaatsing (in de toekomst) haalbaar is.

Bepaling van de bekostigingscategorie

Bij leerlingen met een TLV voor speciaal onderwijs beoordeelt de CTO de bekostigingscategorie. In het dossier onderbouwt het bevoegd gezag van de school welke bekostigingscategorie zij passend acht. De CTO let daarbij vooral op 'meetbare' argumenten die samenhangen met de onderwijsbelemmeringen van een leerling. Te denken valt aan de noodzaak van (tijdelijke)

plaatsing in een kleinere groep (dan de gemiddelde groepsgrootte) en de noodzaak van (tijdelijke) één-op-één begeleiding per leerling.

- Als extra bekostiging (> categorie 1) voor een leerling noodzakelijk is, wordt mede m.b.v. de MIS-K afgewogen of een arrangement of een hogere bekostigingscategorie passend is.
- Bij EMB-leerlingen wordt bekostigingscategorie 3 toegekend.

Wat gebeurt er na toekenning van de TLV?

- Wanneer een TLV is afgegeven door het samenwerkingsverband dan betekent dit dat een leerling toelaatbaar is tot het speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs. Na afgifte van de TLV kunnen de ouders/verzorgers hun kind aanmelden bij de schoolsoort waarvoor een TLV is afgegeven. De SBO of SO-school onderzoekt of plaatsing op de school mogelijk is; dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van de S(B)O school. De school heeft na aanmelding van een leerling zes weken om te onderzoeken of een leerling kan worden toegelaten. Mocht de school na zes weken nog geen besluit kunnen nemen over de plaatsbaarheid van de leerling dan kan de onderzoeksperiode door de school eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd. De school dient de ouder(s) en/of verzorger(s) hiervan schriftelijk op de hoogte te brengen. In principe plaatst de school waarvoor de TLV is toegekend. Indien dat niet het geval is, draagt de school zorg voor aanmelding bij de CTO voor een nieuw gesprek.
- Indien school en/of ouder(s)/verzorger(s) tegen de TLV bezwaar willen maken dan kan dat binnen drie weken na afgifte van de TLV door een bezwaarschrift in te dienen bij het samenwerkingsverband. De CTO zal u uitnodigen voor een gesprek waarin u uw bezwaar kunt toelichten en waarbij de CTO nogmaals de aanvraag zal beoordelen. U zult hiervan uiterlijk binnen 10 werkdagen het besluit ontvangen. Mocht dit niet leiden tot een bijstelling op het besluit, kunnen school of ouders een bezwaar-

procedure starten bij de Landelijke Bezwaardviescommissie Toelaatbaarheidsverklaringen (LBT) (zie stappenplan klachten en bezwaar, tab ouders op www.swvkopvannoordholland.nl).

Verlenging van de duur van een TLV

Voor leerlingen in het speciaal (basis)-onderwijs die een tijdelijke toelaatbaarheidsverklaring hebben ontvangen, geldt bij een aanvraag voor verlenging dat er aangepaste eisen worden gesteld aan het leerlingdossier. Zijn ouders en school het eens over verlenging van de toelaatbaarheid, dan bespreekt de CTO deze leerlingen in een kort overleg waar ouders en school niet bij aanwezig hoeven te zijn.

Termijnen

- De TLV-commissie vergadert periodiek.
- De school moet de aanvraag uiterlijk twee weken voor de vergadering indienen, anders wordt deze niet in behandeling genomen.
- Het besluit wordt binnen een maximum van vier weken genomen (periode tussen indienen en het besluit), tenzij uitstel nodig is.

Bijlage 2: Beleid terugplaatsing of doorplaatsing

NB: Terugplaatsing van leerlingen uit gespecialiseerd onderwijs naar het regulier basisonderwijs. Terugplaatsing kan ook doorplaatsing zijn.

Terugplaatsing

Het samenwerkingsverband streeft ernaar om leerlingen die tijdelijk zijn geplaatst in het gespecialiseerd onderwijs, waar mogelijk en wenselijk, terug te laten keren naar het regulier basisonderwijs. Terugplaatsing wordt gezien als een positieve ontwikkeling in het leerproces van de leerling en draagt bij aan inclusiever onderwijs.

Doelstelling

Het beleid is erop gericht om:

- Terugplaatsing actief te stimuleren wanneer de ontwikkeling van de leerling dit toelaat.
- De overgang soepel te laten verlopen.
- De ontvangende school adequaat te ondersteunen in het bieden van passend onderwijs.

Criteria voor terugplaatsing

Een terugplaatsing wordt overwogen wanneer:

- De leerling zich aantoonbaar positief ontwikkelt ten opzichte van het ontwikkelingsperspectief.
- De ondersteuningsbehoefte van de leerling aansluit bij het ondersteuningsprofiel van de reguliere school.
- De protectieve factoren van de leerling aansluiten bij het ondersteuningsprofiel.
- Ouders, kind en betrokken professionals vertrouwen hebben in een succesvolle overgang.

Werkwijze

- Signalering: De Commissie voor Begeleiding (CvB)/ het ondersteuningsteam signaleert dat terugplaatsing mogelijk is.
- Overleg: Er vindt overleg plaats met ouders (en de leerling,) de huidige school en de beoogde reguliere school.
- CTO: De leerling wordt besproken in de CTO, in aanwezigheid van de ouders,

de huidige school en, indien bekend, de beoogde reguliere school. De CTO adviseert mee over de haalbaarheid, wenselijkheid en benodigde ondersteuning.

4. Terugplaatsingsplan: De school van inschrijving stelt een terugplaatsingsplan op met doelen, ondersteuning, tijdspad en evaluatiemomenten.
5. Symbioseperiode: Indien nodig wordt een overgangsfase ingericht waarin de leerling gedeeltelijk terugkeert.
6. Definitieve plaatsing: Na evaluatie wordt de leerling volledig ingeschreven op de reguliere school.
7. Nazorg: Gedurende het eerste jaar wordt de leerling door de school van herkomst gevolgd en ondersteund.

Rollen en verantwoordelijkheden

- Gespecialiseerd onderwijs: Initieert het proces en begeleidt de leerling en ontvangende school.
- Reguliere school: Biedt passende ondersteuning en werkt samen met ouders, leerling en professionals.
- Ouders: Worden actief betrokken bij besluitvorming en uitvoering.
- Leerling: Wordt actief betrokken bij de planvorming.
- Samenwerkingsverband: Faciliteert het proces en monitort de kwaliteit van terugplaatsingen.

Monitoring

Het samenwerkingsverband houdt jaarlijks bij:

- Het aantal terugplaatsingen
- De duur van symbioseperiodes
- De mate van succes en eventuele terugval

Deze gegevens worden gebruikt voor beleidsontwikkeling en kwaliteitsverbetering.

Bijlage 3: Geschillen en bezwaren

Bezwaarprocedure besluit toelaatbaarheid

Niet eens met een beslissing over toelating?

Scholen en schoolbesturen moeten elk kind een passende onderwijsplek bieden. Dat doen ze in nauw overleg met de ouders. Als ouders/wettelijk verzorgers wordt u bij elke stap betrokken. Toch kan het gebeuren dat u een beslissing niet accepteert. Soms komt een beslissing onverwacht of is het voor u teleurstellend. Het kan ook zijn dat u niet begrijpt waarom een bepaalde beslissing genomen is.

Maakt u bezwaar tegen een beslissing van een school om uw kind niet toe te laten of te verwijderen? Dan volgt u de normale klachtenregeling van de school of het schoolbestuur (zie informatie school).

Maakt u bezwaar tegen een beslissing van de CTO (Commissie toelaatbaarheid) over toelating van uw kind tot het speciaal (basis) onderwijs? Dan volgt u de bezwaarprocedure van het samenwerkingsverband.

In dat geval doorloopt u de volgende stappen:

- 1: Bespreek het probleem met de leerkracht, intern begeleider of de directeur van de school. Eventueel kan ook de orthopedagoog/psycholoog die de aanvraag toelaatbaarheid onderbouwd heeft, hierbij worden uitgenodigd. Probeer samen een oplossing te vinden. **Komt u er niet uit?**
- 2: U heeft de keuze uit 1 of meer van de volgende opties:

Optie 1:
Neem contact op met een onderwijszorgconsulent. Zij kunnen bemiddelen. Zij vormen een organisatie ingesteld door de minister van OCW. Zij adviseren en begeleiden ouders en scholen wanneer de schoolplaatsing van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft, problemen oplevert of moeizaam verloopt. De Onderwijsconsulenten kunnen worden ingeschakeld door ouders, scholen

en andere organisaties en er zijn geen kosten aan verbonden (www.onderwijsconsulenten.nl).

Optie 2:

Dien direct bezwaar in bij het samenwerkingsverband. U dient dit bezwaar binnen twee weken na datum van afgifte van de toelaatbaarheidsverklaring in te dienen. U kunt het bezwaar richten aan het secretariaat van de toelaatbaarheidscommissie: secretariaatcto@swvkopvannoordholland.nl. Het samenwerkingsverband bevestigt aan de indiener schriftelijk de ontvangst van het bezwaarschrift en deelt de belanghebbenden mee dat bezwaar is gemaakt tegen de beslissing. De betrokken directeur/bestuurder van het samenwerkingsverband ontvangt het bezwaar ter informatie. De CTO zal u uitnodigen voor een gesprek waarin u uw bezwaar kunt toelichten en waarbij de CTO nogmaals de aanvraag zal beoordelen. U zult hiervan uiterlijk binnen 10 werkdagen het besluit ontvangen.

Optie 3:

U start direct, of na optie 1 en/of 2, een bezwaarprocedure bij de Landelijke Bezwaaradviescommissie (LBT). Deze commissie is op verzoek van een aantal samenwerkingsverbanden ingesteld door stichting Onderwijsgeschillen. De commissie bestaat uit onafhankelijke voorzitters en leden die over specifieke deskundigheid beschikken die nodig is voor het beoordelen van de bezwaren. Het starten van een bezwaarprocedure dient uiterlijk 6 weken na ontvangst van het besluit van het samenwerkingsverband plaats te vinden. U verzoekt het samenwerkingsverband schriftelijk om uw bezwaar door te sturen aan de LBT. Het samenwerkingsverband verstuurt tezamen met het bezwaar haar zienswijze op het geschil inclusief alle door de commissie gewenste aanvullende documenten, binnen twee weken naar de LBT.

De landelijke bezwaaradviescommissie bestudeert de documenten, daarna vindt een hoorzitting plaats. Daarvoor worden uitgenodigd:

- Degene die het bezwaar heeft aangekend (ouder(s)/verzorger(s) en/of schoolbestuur).
- Een vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband.

Na de hoorzitting doet de commissie, doorgaans uiterlijk binnen 4 weken, een uitspraak. Deze uitspraak heeft formeel de status van een advies aan het samenwerkingsverband. De uitspraak is niet bindend.

Het samenwerkingsverband bespreekt het advies van de commissie. Er zijn dan twee mogelijkheden:

- Het samenwerkingsverband blijft bij haar besluit.
- Het samenwerkingsverband past de toelaatbaarheidsverklaring aan.

Het samenwerkingsverband informeert ouders/schoolbestuur schriftelijk over de genomen beslissing.

Heeft het samenwerkingsverband de bezwaarprocedure in uw nadeel beslist en bent u het niet eens met die beslissing? Dan kunt u naar de civiele rechter stappen en in beroep gaan bij de rechtbank, sector bestuursrecht. Tevens is er de mogelijkheid een oordeel te vragen aan het College voor de Rechten van de Mens (CVRM) als men meent dat het samenwerkingsverband onderscheid maakt of discrimineert op grond van geloof, sekse, etniciteit, handicap of chronische ziekte. De oordelen van het CVRM zijn niet bindend maar worden in de meeste gevallen wel opgevolgd. Meer informatie hierover: <https://mensenrechten.nl/>.

Bijlage 4: Het ondersteuningsaanbod van het samenwerkingsverband

4.1 Aanbod ter ondersteuning van de basisondersteuning op scholen

Interne begeleiding (IB; ook wel kwaliteitscoördinator of KC'er genoemd)

Wat is het?

De intern begeleider is verantwoordelijk voor de leerlingenzorg, na- en bijscholing van het team, het mede vormgeven van de onderwijsvisie en het uitzetten van pedagogische en didactische lijnen binnen de school.

Wat is het doel?

Een passend aanbod en passende ondersteuning voor elke leerling, en een doorgaande ontwikkeling van de school op deze gebieden.

Hoe wordt het bekostigd?

- Schoolbesturen bekostigen dit uit eigen middelen.
- Het samenwerkingsverband ondersteunt met een bijdrage per leerling (hoogte jaarlijks vastgesteld).
- Waar nodig en mogelijk dragen schoolbesturen extra bij.

Hoe is het georganiseerd?

Het schoolbestuur bepaalt de omvang van de interne begeleiding per school. Het samenwerkingsverband verwacht dat deelname van de IB aan het OT en aanwezigheid bij leerlingbesprekingen in de CTO vanuit deze middelen wordt bekostigd.

Ondersteuningsteam (OT)

Wat is het?

Een team binnen de school dat voor individuele leerlingen passende ondersteuning zoekt. Het OT bestaat minimaal uit een directielid, de intern begeleider en een orthopedagoog. De leerkracht, ouders en steeds vaker ook de leerling zijn bij de bijeenkomsten aanwezig.

Wat is het doel?

De best passende ondersteuning voor leerlingen en optimale inzet van ondersteuningsmiddelen.

Hoe wordt het bekostigd?

- Het samenwerkingsverband bekostigt de inzet van de orthopedagoog tijdens bijeenkomsten.
- Het schoolbestuur bekostigt de inzet van de orthopedagoog voor observaties, onderzoeken en consultaties.

Hoe is het georganiseerd?

- Een OT komt minimaal 5 keer per jaar bijeen.
- Het OT kan gratis en laagdrempelig experts consulteren die door het samenwerkingsverband worden bekostigd.
- Afspraken per leerling worden vastgelegd in een digitaal, handelingsgericht groeidocument.

Jonge kind voorziening Den Helder en Schagen (schakelgroepen)

Wat is het?

Groepen voor kinderen met een taalachterstand in combinatie met ontwikkelings- en/of sociaal-emotionele problematiek.

Wat is het doel?

Het voorkomen en aanpakken van achterstanden als onderdeel van de doorgaande lijn voorschool-primair onderwijs.

Hoe wordt het bekostigd?

- Door de gemeente Den Helder en Schagen.
- Door het samenwerkingsverband.

Hoe is het georganiseerd?

Diverse basisscholen hebben een schakelgroep. Een projectleider stuurt alle groepen aan, in afstemming met de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Deskundigenpool (inclusief gedragsdeskundigen)

Wat is het?

Gespecialiseerde deskundigen die ingeschakeld kunnen worden door de scholen (bijv. gedrag, jonge risicokinderen, hoogbegaafdheid, taal, ZMLK, ZMOK, SBAO). Sinds 1 januari 2025 zijn de gedragspecialisten preventief een vast aantal dagdelen aanwezig op alle basisscholen.

Wat is het doel?

Het veragroten van de deskundigheid en het handelingsrepertoire van leerkrachten en intern begeleiders.

Hoe wordt het bekostigd?

Door het samenwerkingsverband.

Hoe is het georganiseerd?

- Overeenkomsten met o.a. Stichting Samenwerkingsschool, Aloysius, Onderwijsversterkers en diverse schoolbesturen.
- Overzicht van deskundigen staat op de website van het SWV.
- Bijzonderheid: Extra experts voor slechthorendheid en TOS beschikbaar via VierTaal.

Jeugdondersteuning (voorheen: schoolmaatschappelijk werk/ brugfunctionaris)

Wat is het?

De verbindende schakel tussen onderwijs, thuis en sociaal domein.

Wat is het doel?

Pedagogische basis versterken.
Goede integrale samenwerking.

Hoe wordt het bekostigd?

De gemeenten bekostigen deze functie.
De besturen en het SWV bekostigen de intern begeleider en ondersteuning op de school.
Het SWV, de besturen en gemeenten co-financiering de procesbegeleiding.

Hoe is het georganiseerd?

- Voor elke school is een minimaal aantal uren vastgesteld.
- Professionals van betrokken instellingen kunnen de tijd naar eigen inzicht inzetten.
- De aanbieder evalueert jaarlijks en bespreekt dit met de scholengroepen.

Ondersteuning van zieke leerlingen

Wat is het?

Langdurig zieke basisschoolleerlingen worden begeleid door een consulent van de onderwijsbegeleidingsdienst (in samenwerking met Ziezon).

Wat is het doel?

Passende onderwijsondersteuning aan langdurig zieke kinderen.

Hoe wordt het bekostigd?

Door de rijksoverheid.

Hoe is het georganiseerd?

- Ouders en school melden een leerling aan bij een consulent.
- De consulent verzamelt informatie over ziekte en belemmeringen en overlegt met school.
- Samen bepalen zij welke ondersteuning nodig is.

Bijzonderheid: Deze ondersteuning is beschikbaar voor alle langdurig zieke leerlingen en valt onder basisondersteuning.

4.2 Aanbod ter ondersteuning van de extra ondersteuning op scholen

Onderwijsarrangementen

Wat is het?

Arrangementen met extra ondersteuning voor individuele leerlingen bij hun didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling, op basis van een vastgesteld OPP.

Wat is het doel?

Leerlingen zoveel mogelijk thuisnabij passend onderwijs bieden.

Hoe wordt het bekostigd?

- Het samenwerkingsverband stelt voor het onderwijsdeel middelen beschikbaar aan de schoolbesturen.
- Zorg wordt bekostigd vanuit de Jeugdwet, WLZ of zorgverzekeraar.

Hoe is het georganiseerd?

Scholen besteden binnen de hoofdlijnenafspraken het budget naar eigen inzicht. Ze verantwoorden dit via een vast format in het jaarverslag.

Plusklassen

Wat is het?

Bovenschoolse groepen waar meer- en hoogbegaafde leerlingen een dagdeel per week extra onderwijsaanbod volgen.

Wat is het doel?

Leerlingen extra uitdaging bieden en ontwikkelingsgelijken laten ontmoeten.

Hoe wordt het bekostigd?

Het samenwerkingsverband vergoedt de loonkosten en een beperkt budget voor materialen.

Hoe is het georganiseerd?

Er zijn plusklassen in Schagen, Den Helder, Middenmeer, Warmenhuizen en op Texel. De leerkrachten worden gedetacheerd vanuit verschillende schoolbesturen.

Periode: 2022–2026.

Begeleiding van leerlingen met een auditieve en/of communicatieve beperking

Wat is het?

Ambulante begeleiding voor dove en slechthorende leerlingen en leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis. Ook begeleiding van leerkrachten die voor deze leerlingen arrangementen uitvoeren.

Wat is het doel?

Leerlingen zoveel mogelijk thuisnabij passend onderwijs bieden. Daarnaast de deskundigheid van scholen rond spraak-/taal-/gehoorproblematiek bevorderen.

Hoe wordt het bekostigd?

Door de rijksoverheid.

Hoe is het georganiseerd?

De begeleiding is in handen van Stichting VierTaal (tevens aanbieder van dagonderwijs cluster 2).

Onderwijszorgarrangementen

Wat is het?

Onderwijsarrangementen waarbij ondersteuning vanuit onderwijs en zorg gecombineerd wordt.

Wat is het doel?

Een passend aanbod voor leerlingen met zowel een onderwijs- als een zorgvraag.

Hoe wordt het bekostigd?

Het samenwerkingsverband en gemeenten stellen budget beschikbaar aan schoolbesturen.

Hoe is het georganiseerd?

De toekenning gebeurt door het OT van de school in samenspraak met het wijkteam van de gemeente.

4.3 Intensieve en speciale voorzieningen

Voorzieningen speciaal basisonderwijs (SBO)

Wat is het?

Fulltime specialistisch onderwijs voor basisschoolleerlingen.

Wat is het doel?

Leerlingen passend onderwijs bieden.

Hoe wordt het bekostigd?

- Door de rijksoverheid (TLV-inschrijvingen, in mindering op het SWV-budget).

Hoe is het georganiseerd?

- Aanmelding bij de CTO in overleg met ouders.
- De CTO adviseert over de noodzaak van een TLV.
- De directeur-bestuurder neemt het definitieve besluit en geeft de TLV af.

Locaties:

- SBO de Kompasschool Texel en Den Helder.
- SBO de Tender Schagen.
- Groepen voor jonge leerlingen (t/m 7 jaar) in Den Helder en Schagen.
- SBO Nexus in Heerhugowaard.

Voorzieningen speciaal onderwijs (cluster 3 de Meerpaal en cluster 4 Antonius)

Wat is het?

Fulltime specialistisch onderwijs voor:

- Zeer moeilijk lerende en meervoudig gehandicapte kinderen (cluster 3).
- Kinderen met ernstige gedragsproblematiek (cluster 4).

Wat is het doel?

Leerlingen passend onderwijs bieden.

Hoe wordt het bekostigd?

Door de rijksoverheid (o.b.v. TLV-inschrijvingen, in mindering op het SWV-budget).

Hoe is het georganiseerd?

- Cluster 3 SO de Meerpaal: Den Helder, Schagen (ZMLK)
- Cluster 3 SO Heliomare: Heerhugowaard
- Cluster 4 SO Antonius: Schagen

Plusvoorziening voor uitdagend onderwijs (Eureka)

Wat is het?

Fulltime specialistisch onderwijs voor hoog-begaafde leerlingen in de Eureka-voorziening in Julianadorp.

Wat is het doel?

Passend onderwijs bieden aan hoog-begaafde leerlingen bij wie het sociaal welbevinden onder druk staat en waar basis-scholen handelingsverlegen zijn.

Hoe wordt het bekostigd?

Door het samenwerkingsverband (voor leerlingen uit onze regio).

Hoe is het georganiseerd?

Het bevoegd gezag meldt de leerling, in overleg met ouders, aan bij de CTO. De CTO neemt op basis van het dossier een plaatsingsbesluit.

Nieuwkomersvoorzieningen

Wat is het?

Fulltime specialistisch onderwijs voor anderstalige leerlingen in de Nieuwkomersklas op De Peppel in Middenmeer en op het expertisecentrum Villa aan Zee in Den Helder.

Wat is het doel?

Passend onderwijs bieden aan anderstalige leerlingen die hun Nederlandse taalvaardigheden ontwikkelen, met als doel door te stromen naar het reguliere basisonderwijs.

Hoe wordt het bekostigd?

Door de schoolbesturen waartoe de voorzieningen behoren.

Hoe is het georganiseerd?

Ouders melden hun kind zelf aan bij de school.

Bijlage 5: Handboek basisondersteuning SWV Kop van Noord-Holland (2026)

Basisondersteuning vormt de kern van passend onderwijs in het primair onderwijs. Het is de basis waarop alle leerlingen kunnen rekenen: Een veilige en stimulerende leeromgeving, kwalitatief goed onderwijs en tijdige signalering van ondersteuningsbehoeften. Alle scholen binnen het samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland PO (SWV) zijn wettelijk verplicht om gezamenlijk afspraken te maken over de vorm van basisondersteuning en voorzieningen die iedere school minimaal moet bieden. Elk deelnemend schoolbestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit, uitvoering en organisatie van deze ondersteuning op de eigen scholen.

Ambities samenwerkingsverband

Wij streven naar een toekomst waarin alle leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen binnen een inclusieve en ondersteunende onderwijsomgeving. Onze ambities zijn:

- Inclusive scholen: Leerlingen gaan zoveel mogelijk samen en dichtbij huis naar school. Dit bevordert deelname aan regulier onderwijs en versterkt sociale cohesie.
- Dekkend onderwijsaanbod: Alle leerlingen ontvangen passend onderwijs en ondersteuning in hun eigen omgeving, zo thuisnabij mogelijk.
- Heldere ondersteuningsstructuur: Duidelijke en herkenbare niveaus van ondersteuning, zodat scholen, ouders en professionals weten wat zij kunnen verwachten.
- Sterk onderwijszorgaanbod: Onderwijs, gemeenten en externe partners werken samen aan een robuust en dekkend aanbod voor leerlingen met complexe ondersteuningsvragen.
- Samenwerking met ouders en leerlingen: Ouders en leerlingen worden actief betrokken bij het vormgeven van ondersteuning. Hun perspectief is onmisbaar voor maatwerk en vertrouwen.

Doel van dit handboek

Dit handboek is ontwikkeld om scholen, leerkrachten en ondersteunend personeel te ondersteunen bij het realiseren van een stevige basis voor alle leerlingen, waarbij verschillen worden gezien als een kans om het onderwijs rijker en inclusiever te maken. Het handboek beschrijft welke ondersteuning onder basisondersteuning valt en welke onder extra ondersteuning. Deze concrete beschrijving helpt ouders, scholen en ketenpartners om te weten wat zij kunnen verwachten van alle scholen binnen het samenwerkingsverband. Hoe scholen de basisondersteuning concreet vormgeven, het hoe, is aan de school en het schoolbestuur.

Het handboek biedt praktische richtlijnen, voorbeelden en handvatten die aansluiten bij de wettelijke kaders en de visie op inclusief onderwijs.

Aspecten van de basisondersteuning

1. Inclusieve leeromgeving en een sterke pedagogische basis

In de basis richten we ons de komende jaren op het creëren van een inclusieve leeromgeving op iedere school, met een sterke pedagogische basis. We willen meer focus op de onderwijscontext; de hele groep, de klas, de school, het netwerk van ouders en de school en richten de ondersteuningsniveaus vervolgens daarop in.

De pedagogische basis omvat alle contacten en leefomgevingen die kinderen helpen opgroeien, zoals gezin, school, vrienden, sport, online wereld en professionals. Een stevige basis stimuleert ontwikkeling, ondersteunt ouders en draagt bij aan gezond en veilig opgroeien. De school speelt hierin een sleutelrol: Kinderen brengen er veel tijd door en leerkrachten zijn belangrijke volwassenen die cognitieve en sociaal-emotionele groei bevorderen. Daarom is het essentieel om deze basis goed in te richten. Besturen en SWV faciliteren scholen hierin. De gemeenten doen dit ook (zie eerdere omschrijving kernteams).

2. Een voldoende score op basiskwaliteit

Goede onderwijsondersteuning begint met kwalitatief goed onderwijs. Basiskwaliteit verwijst naar het minimale kwaliteitsniveau dat elke school moet bieden om te voldoen aan wettelijke eisen en de normen van de Onderwijsinspectie. Dit omvat:

1. Leerstofaanbod
2. Onderwijstijd
3. Pedagogisch-didactisch handelen
4. Schoolklimaat
5. Leerlingenzorg
6. Leerprestaties

Deze eisen zijn opgenomen in het [onderzoekskader van de Inspectie van het Onderwijs](#) en worden door hen getoetst.

Het op orde zijn van de basiskwaliteit is primair de verantwoordelijkheid van de scholen en schoolbesturen.

Niveau	Belonging	Mastery	Interdependence	Generosity
Micro (klas)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Warme relaties ■ Inclusieve groepsdynamiek- Recht op weerstand ■ UDL-werkvormen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Presuming competence²⁸ ■ Differentiatie ■ Scaffolding ■ Formatieve feedback 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Coöperatief leren ■ Peer tutoring ■ Co-teaching ■ Steun bevorderen ■ AAC 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Talentgericht werken ■ Peer mentoring/support ■ Ouderbetrokkenheid
Meso (school)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Warm welkom ■ Inclusieve pedagogiek ■ Samenwerkende schoolcultuur ■ Inclusief leiderschap ■ Visie & positieve taal 	<ul style="list-style-type: none"> ■ PLG's ■ Lerende houding ■ Continue ontwikkeling ■ Presuming competence professionals 	<ul style="list-style-type: none"> ■ In-team samenwerking ■ Gedeelde besluitvorming ■ Peer mentoring/support 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Co-teaching met diverse partners ■ Ouderbetrokkenheid ■ Delen wat je hebt
Macro (gemeenschap)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Visie & gezamenlijke verantwoordelijkheid ■ Lokale samenwerkingsverbanden ■ Extra aandacht voor transities 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Samenwerkend leren met universiteiten, hogescholen, expertisecentra ■ Inclusieve pedagogiek 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Netwerken met scholen, zorg en gemeente ■ Nieuw governance-model (weg van hokjes) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Schoolbrede maatschappelijke projecten ■ Partnerschappen met NGO's

Schematische weergave *Werken aan een Inclusieve leeromgeving*²⁹.

Concept model 'werken aan een inclusieve leeromgeving', ontwikkeld door Sofie Sergeant, Hoge School Utrecht

3. Het beleid voor basisondersteuning

Om voor het schoolpersoneel en ouders duidelijk te maken wat we op elke school doen en waar we naar toe willen zijn de volgende documenten aanwezig op iedere school:

- Visie op goed onderwijs: beschreven in de schoolgids.
- Expertise van het team: beschreven in de schoolgids.
- Ondersteuningsaanbod: vermeld in de schoolgids. Scholen kunnen dit onderdeel van de schoolgids vormgeven met behulp van het format op [de website van het samenwerkingsverband](#).
- Evaluatie en kwaliteitszorg: O.a. jaarlijkse evaluatie van de basisondersteuning
- Protocollen: Scholen hebben en gebruiken protocollen voor:
 1. Protocol [leesproblemen en dyslexie](#)
 2. Protocol [ernstige reken-wiskunde-problemen](#)
 3. Protocol [medische handelingen](#)
 4. Protocol [sociaal veiligheid dat pesten tegengaat en zorgt voor sociale, fysieke en mentale veiligheid van de leerlingen](#)
 5. Protocol [meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)
 6. Protocol omgang met ouders en agressievrij onderwijs (in ontwikkeling)
 7. Werkwijze regionale aanpak Schoolaanwezigheid

Landelijk zijn van protocol 1 t/m 5 voorbeeld formats beschikbaar voor scholen.

4. Ondersteuningsstructuur

De ondersteuningsstructuur richt zich op het vormen van een stevige pedagogische basis en biedt ondersteuning op de context rond het kind.

We vermijden zoveel mogelijk het spreken over "ondersteuningsniveaus" vanuit het perspectief van het individuele kind. Als niveaus aan het kind worden gekoppeld, ontstaat het risico van denken in termen van "het kind heeft een probleem" in plaats van "de context moet beter aansluiten". Dit kan leiden tot medicalisering en stigmatisering, terwijl onderwijsbehoeften vaak voortkomen uit interactie tussen kind, leerkracht en omgeving. Daarom richten we ons op de onderwijscontext: Groep, klas en school. Ondersteuningsniveaus beschrijven de organisatie van het onderwijs, niet het labelen van kinderen. De verantwoordelijkheid ligt bij het team: Hoe maken we de basis zo sterk dat alle kinderen kunnen meedoen, en hoe organiseren we extra ondersteuning zonder uitsluiting?

We gaan ervan uit dat op elke school helder beschreven is hoe de ondersteuningsstructuur is vormgegeven. Hierbij is tenminste aandacht voor:

- Taken, rollen en verantwoordelijkheden t.a.v. de ondersteuningsstructuur (denk aan IB/KC'er³⁰, ondersteuningsteam, leerkracht en directie).
- Stappenplan voor ondersteuning (o.a. criteria ondersteuning, Handelingsgericht werken, OPP, arrangementen, doorverwijzing).
- Overlegstructuur (o.a. groepsbesprekingen, MDO, gesprekken ouders en leerling).
- Samenwerking met externe partners (o.a. SWV, sociaal team, jeugdzorg).
- De ontwikkeling van een inclusieve leeromgeving.

²⁸Hogeschool Utrecht, Sofie Sergeant.

²⁹Leraren gaan uit van de competentie van een leerling met leerbehoeften om deel te nemen in aan het onderwijs. Het is een houding waarbij je hoge verwachtingen hebt en passende ondersteuning biedt, in plaats van te veronderstellen dat iemand iets niet kan.

³⁰Intern begeleiders en kwaliteitscoördinatoren

5. Zorgplicht (formeel en moreel)

Scholen hebben een wettelijke zorgplicht om iedere leerling passend onderwijs te bieden. Dit betekent dat scholen verantwoordelijk zijn voor het vinden van een passende plek en ondersteuning, in samenwerking met ouders en het samenwerkingsverband. De zorgplicht vraagt om een proactieve houding: Tijdige signalering, overleg met ouders en het inzetten van beschikbare middelen en expertise.

In de Kop hebben we ook afspraken over morele zorgplicht. Dit betekent dat scholen kinderen en hun ouders altijd helpen om een goed aanbod vorm te geven, ook als zij denken dat dit niet op hun eigen school kan. Zo voorkomen we dat ouders van het kastje naar de muur gestuurd worden of het gevoel hebben te moeten shoppen.

6. Hoorrecht en onderwijsperspectiefplan (OPP)

Leerlingen hebben wettelijk het recht om gehoord te worden bij beslissingen die hen aangaan. Het OPP beschrijft het verwachte ontwikkelingsperspectief van de leerling en de ondersteuning die nodig is om dat te bereiken. Ouders en leerlingen worden actief betrokken bij het opstellen van dit plan, zodat het aansluit bij hun wensen en mogelijkheden.

7. Specifieke gebieden

Het SWV heeft daarnaast meer gedetailleerde afspraken over specifieke ondersteuningsgebieden. Deze zijn op te vragen als separate bijlage. Het betreft de volgende gebieden:

Ondersteuningsgebied	Kern elementen
De sociaal-emotionele ontwikkeling, executieve functies en "leren leren"	Pedagogisch klimaat Klassenmanagement Kennis over executieve functies en "leren leren"
Ondersteuning ter bevordering van de lees- en spellingsontwikkeling	Goed leesonderwijs
Rekenontwikkeling	Goed rekenonderwijs
NT-2 en meertaligheid	Waardering voor meertaligheid
De (hoog)begaafde cognitieve en meta-cognitieve ontwikkeling	Compacten, verrijken Universal design for learning
Fysieke ontwikkeling, zelfredzaamheid en belastbaarheid	Toegankelijkheid school Samenwerking met specialisten
Sensorische prikkelverwerking	Hulpmiddelen Gedifferentieerd dagprogramma
Lage of laaggemiddelde cognitie	Universal design for learning Divergent differentiëren
Gedrag	Heldere afspraken met kinderen Traumasensitief lesgeven

Aspecten van de extra ondersteuning

Uitwerking extra ondersteuning en OPP

- Wanneer een leerling extra ondersteuning krijgt, stelt de school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Voor ondersteuning die binnen de basisondersteuning valt, is geen OPP nodig. Zodra duidelijk is dat de basisondersteuning onvoldoende is, wordt een OPP opgesteld, al dan niet in combinatie met een arrangement.
- Bij thuiszitters/schoolmissers wordt het regionaal protocol Schoolaanwezigheid ingezet. Voor deze leerlingen wordt bij voorkeur altijd een IPP opgesteld (een Integraal Perspectiefplan voor onderwijs en zorg).
- Het OPP voldoet aan de volgende eisen:
 - Wordt binnen 6 weken na signalering opgesteld.
 - De verwachte uitstroombestemming van de leerling.
 - De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling (met in elk geval een weergave van de belemmerende en bevorderende factoren) Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en - indien aan de orde - de afwijkingen van het (reguliere) onderwijsprogramma.
 - De mening van de leerling wordt meegenomen: School legt vast hoe de leerling is gehoord of betrokken bij opstellen/aanpassen OPP.
 - Met ouders is OOGO gevoerd op het handelingsdeel.
 - Evaluatie: Minimaal 1 keer per jaar, gezamenlijk met de school, ouders, leerling.

Afwijking onderwijstijd

Voor leerlingen met psychische of lichamelijke beperkingen die tijdelijk afwijken van de verplichte onderwijstijd, dient eveneens een OPP opgesteld te worden. Hiervoor is zowel instemming van ouders als de Inspectie nodig is. Aanvullend op bovengenoemde eisen aan een OPP, dient school in deze situatie ook vast te leggen hoe onderwijs, begeleiding en de weg naar herstel van uren vormgegeven worden. De Inspectie ziet toe op de uitvoering en naleving van deze maatwerkregeling.

Ontwikkelingsperspectiefplan, die valt onder de extra ondersteuning, altijd registreren bij ROD

Het OPP van de leerling is gemaakt conform de geldende wet- en regelgeving. Elke school is verplicht om de begin- en einddatum van het OPP te registreren in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD voorheen BRON). Zie voor meer informatie op [de website van de Inspectie van Onderwijs](#).

Altijd overleg met ouders en instemming door ouders op handelingsdeel OPP

Ouders en de leerling worden vroegtijdig en actief betrokken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van het OPP. Met ouders is op overeenstemmingsgericht overleg gevoerd, waarbij ouders ingestemd hebben met het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief. De school evalueert minimaal jaarlijks met de ouders het OPP, waarbij minimaal twee keer per schooljaar als wenselijk wordt geacht.

Bijlage 6: Lijst met afkortingen

CTO:	Commissie Toelating Onderwijsvoorziening
CvD:	Centrum voor Daghulp
GGD:	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GO:	gespecialiseerd onderwijs
HGW:	Handelingsgericht Werken
IB:	Intern begeleider
IHP:	Integraal Huisvestingsplan
IKEC:	Integrale kind- en expertisecentra
IKC:	Integraal Kindcentrum
IPP:	Integraal Perspectief Plan (1-kind-1-plan)
KC:	Kindcentrum
KC'er:	Kwaliteitscoördinator
MDO:	Multidisciplinair Overleg
MIS K:	Model Integrale Samenwerking Kind (onderwijs–jeugdwet, 50/50 financiering)
NT2:	Nederlands als Tweede Taal
OCW:	Onderwijs Cultuur en Wetenschap
ODC:	orthopedagogisch dagcentrum
OOGO:	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPP:	Ontwikkelingsperspectiefplan
OPR:	Ondersteuningsplanraad
OSP:	Ondersteuningsplan
OT:	Ondersteuningsteam
PHO:	Portefeuillehoudersoverleg
PLG:	Professionele Leergemeenschap
PMR:	Personeelsgeleding van de Medezeggenschapsraad
PO:	Primair onderwijs
RvA:	Raad van Aangeslotenen
RvT:	Raad van Toezicht
SBO:	Speciaal basisonderwijs
SMW:	Schoolmaatschappelijk Werk
SO:	Speciaal onderwijs
SWV:	Samenwerkingsverband
TLV:	Toelaatbaarheidsverklaring
UDL:	Universal Design for Learning
VE:	Voorschoolse Educatie
VO:	Voortgezet onderwijs
ZMLK:	Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (cluster 3)
ZMOK:	Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen (cluster 4)

SAMENWERKINGSVERBAND

Kop van Noord Holland

PRIMAIR ONDERWIJS